O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Куч—адолатда

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» СДП газетаси

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган ☼ 1998 йил, 17 апрель, № 15 (158) ☼ Жума кунлари чиқади ☼ Сотувда эркин нархда

МУСТАҚИЛЛИК ЁҒДУСИ

— Дунёнинг демократик қадриятларидан баҳраманд бўлишда аҳолининг билимдонлиги муҳим аҳамият касб этмоқда. Фақат билимли, маърифатли жамиятгина демократик тараққиётнинг барча афзалликларини қадрлай олишини ва аксинча, билими кам, оми одамлар авторитаризмни ва тоталитар тузумни маъқул кўришини ҳаётнинг ўзи ишонарли тарзда исботламоқда.

Биз ҳамма вақт кенг аҳоли қатламларининг ҳам мумтоз, ҳам замонавий миллий маданиятининг энг яхши намуналаридан баҳра олишига имкон бериб келган маданият сарчашмаларига авайлаб муносабатда бўлишни ўрганиб олишимиз лозим. Ўзбекистонда мусиқа, тасвирий, монументал ва амалий санъат соҳаларида катта муваффақиятларга эришилганлиги тасодифий эмас. Бу санъат турлари чет элда кенг эътироф этилган. Миллий ва жаҳон маданиятининг энг яхши намуналарини кенг тарғиб қилиш ва оммалаштириш ёш авлодни, ҳозирги ёшларимизни маънавий тарбиялашнинг асоси бўлмоғи керак.

Ислом КАРИМОВ.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 16 апрель куни Россия Федерацияси ҳукумати раисининг ўринбосари вазифасини бажарувчи Иван Рибкинни қабул қилди.

Суҳбат чоғида Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги доирасидаги ҳамкорлик, хусусан, МДҲ мамлакатлари раҳбарларининг Москвада бўлажак саммити билан боғлиқ масалалар хусусида фикр алмашилди. И. Рибкин Москва учрашувига кўрилаётган тайёргарлик хусусида ахборот берди.

Учрашувда МДҲ доирасидаги ҳамкорлик ўзаро тенглик асосига қурилиши лозимлиги алоҳида таъкидланди. Мулоқот чоғида томонларни қизиқтирган бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди.

Қабул маросимида Бош вазир ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов, Ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

Қабул маросимида Россиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси А. Пацев ҳозир бўлди.

СУРАТДА: қабул пайти.

(ЎзА)

ҚАДИМИЙ ҚАРДОШЛИК

Пойтахтимиздаги «Туркистон» саройида Қирғизистон маданияти кунларининг очилишига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ва Қирғизистон Давлат мадҳиялари янгради.

— Серқуёш Ўзбекистон заминида қардош қирғизистонлик меҳмонларни республикамиз Президенти ва ҳукумати номидан табриклашга ижозат бергайсизлар, — деди Бош вазир ўринбосари А.Азизхўжаев. — Бугун муҳташам «Туркистон» саройида учрашиб турганимизнинг ҳам рамзий маъноси бор. Мустақиллик Туркистон халқларининг, жумладан, ўзбек ва қирғизнинг ўзаро яқинлашувига имкониятлар яратиб берди. Бу имкониятни тўғри англаб етиш ва уни халқларимизнинг ҳар жиҳатдан ривожланган жамият қуриш йўлидаги интилишларига хизмат эттириш бизнинг энг масъулиятли, энг шарафли ишимиздир. Мамлакатларимиз раҳбарлари Ислом Каримов ва Асқар Ақаев имзолаган иккала давлат ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжатлар бунинг ёрқин мисолидир.

— Азиз ўзбекистонлик биродарларим. Республикангизда Қирғизистон маданияти кунларига катта эътибор берилаётганидан ғоят ҳурсанд бўлдик, — деди Қирғизистон Республикаси Давлат котиби Э.Абдураззоқов. — Қирғиз ва ўзбек минг йиллардан бери бир-бирини тушуниб, дўст-биродар бўлиб яшаб келмоқда. Бу катта бойлик. Ана шу бойликнинг қадрига етиш лозим. Ўзбекнинг санъати ва маданияти бизнинг халқимизга жуда яқин. Ўзбекистонга келганда биз бегона юртга эмас, қардошлар диёрига, оға-иниларимиз бағрига келгандек сезамиз ўзимизни. Бугун бошланган Қирғизистон маданияти кунлари икки халқ ўртасидаги маданий алоқаларни янада мустаҳкамлаб, санъаткорлар, адиблар, барча ижод аҳлини ва умуман халқларимизни бирлаштиришга муҳим ҳисса қўшади, деган умиддамиз.

Қирғизистонлик меҳмонлар ўзбек қардошларига қорли Олатов ва унинг яйловлари акс эттирилган тасвирий санъат асарини тақдим этди. Уларга ўзбек кулоллари ясаган рангдор кўза совға қилинди.

Тадбир қирғизистонлик санъат усталари концерти билан якунланди.

Қирғизистон маданияти кунлари очилишида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси Ў.Раҳматов қатнашди.

(ЎзА).

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 15 апрель куни Америка Қўшма Штатлари Конгресси сенатори Сэм Браунбекни қабул қилди. Мулоқот чоғида Буюк Ипак йўли стратегияси, мазкур лойиҳа доирасида минтақа хавфсизлиги муаммолари ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлашга доир масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашилди.

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг таклифига биноан Белгия Қироллиги Бош вазири Жан Люк Дехане шу йил 17-18 апрель кунлари расмий ташриф билан Ўзбекистон Республикасига келади.

• Авлодлар.

• Қишлоқ хўжалиги корхоналари санацияси масалалари бўйича Ҳукумат комиссиясининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Мажлисни республика Бош вазирининг ўринбосари, комиссия раиси Б. Ҳамидов бошқарди. Мажлисда манфаатдор вазирлик ва идоралар, банклар, тегишли вилоят ҳокимликларининг раҳбарлари ва мутахассислар иштирок этди.

• Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида «XX асрнинг кескин бурилиш даврларида оммавий ахборот воситаларининг ўрни» мавзуида халқаро конференция бўлиб ўтди. Унда республикамиздаги ва хорижий давлатлардан ташриф буюрган олимлар, мутахассислар, журналистлар, мамлакатимиздаги дипломатия корпуслари вакиллари иштирок этишди.

Ўзбекистонда Қирғизистон маданияти кунлари

САРҲАДСИЗ ДЎСТЛИК АНЖУМАНИ

Республикамизда Қирғизистон маданияти кунлари давом этмоқда. Икки қардош халқ маданиятининг ушбу байрами бугун мустақиллик йўлидан дадил одимлаётган халқларимизнинг янада яқинлашувига катта ҳисса қўшади. Шу муносабат билан анжуман иштирокчиларидан бир гуруҳ муҳбирларимиз билан суҳбатда бўлишди. Қуйида уларнинг дил сўзларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Эстебес ТУРСУНАЛИЕВ, Қирғизистон ва Қозоғистон республикалари халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати:

— 1969 йилдан буён Ўзбекистонда ўтказилган бир нечта анжуманларда иштирок этиб келяпман. Аммо бу байрам биз учун ниҳоятда қадрли. Ўзбекистонда ўтаётган «Қирғизистон маданияти кунлари»ни мен байрам деб ҳисоблайман. Халқларимиз мустақил бўлганидан буён икки давлат ўртасида маданий соҳада илк бор ўтказилаётган бу катта анжуман биз учун ҳақиқий байрамга айланиб кетди. Қаерда бўлмайлик санъатсевар ўзбек халқи бизни катта шодиёналар билан қарши олмоқда. Бундай тантаналар ишлаган, изланган одамга ҳамиша ярашиб келган. [illegible] Ўзбекистоннинг бугунги равнақи ҳеч кимни бефарқ қолдираётгани йўқ. [illegible] кувонаяпмиз.

Эндиликда улкан имкониятларга эга бўлган бу юртда [illegible] сиз куч-ғайрат, билим-маҳорат сарфлаётган Президент Ислом Каримовдан беҳиҳоя мамнунмиз. Қилинаётган ишларнинг самарасини биз ҳар жабҳада кўриб, ҳис этиб турибмиз. Жаҳон миқёсидаги айрим улкан анжуманларнинг Ўзбекистонда ўтказилаётгани унинг обрўэътиборини янада оширмоқда. [illegible]

Пахтадек оппоқ дил бўлсин,
Бошимиз доим бир бўлсин.
Ўзбекистоним гуллаган
Ислом ога бор бўлсин!

Муҳаммаджон МАМАСАИДОВ, Қирғиз-ўзбек университети ректори, Қирғизистон миллий академиясининг мухбир аъзоси:

— Кейинги йилларда [illegible] Ўзбекистон — Марказий Осиёдаги қудратли давлатларнинг бирига айланди. [illegible] жадал ривожлантиришга жуда катта куч-ғайрат сарфланмоқда. Шу билан биргаликда фан ва маданият гуркираб ривожланиб бораяпти. [illegible]

Мен хизмат юзасидан Тошкентда бир неча бор бўлганман. [illegible] лари кенг ва равон, ҳаммаёқ озода ва кўркам. Шунга монанд одамларнинг очиқ чеҳраси, хуш кайфияти мафтун қилади кишини.

Анжуманда ажойиб учрашувларнинг шоҳиди бўлдик. Шеърият мулкининг султони Алишер Навоий ҳайкали пойига гуллар қўйдик. [illegible]

Самарбиби ТЎХТАХУНОВА, Қирғизистон халқ артисти, Қирғизистон Давлат мукофоти лауреати, республика миллий консерваториясининг профессори:

— Мен сеҳрли Ўзбекистонда [illegible] бирда биринчи қатнашганлигим учунми жуда ҳаяжонланган эдим. Бугунги кунгача ҳам ўзбекистонлик санъаткорлар билан, айниқса «Баҳор» давлат ашула ва рақс ансамбли билан кўплаб хорижий мамлакатларида бўлганман.Жумладан Куба, Франция, Германия [illegible] ти ривожи йўлидаги меҳнати нишонаси, деб биламан.

ХУСУСИЙЛАШТИРИШДАГИ ҚОРА ДОҒЛАР

ёки мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришда нега сансалорликка, суистеъмолчиликка, ошна-оғайнигарчиликка, таъмагирликка йўл қўйилмоқда? Амалдаги қонунчилик ижроси нега таъминланмаяпти?

Кўп укладли бозор иқтисодиётининг шаклланишида, одамларда мулкка эгалик туйғуларининг уйғонишида, тенг ҳуқуқли рақобатни ривожлантиришда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришга оид чора-тадбирларнинг роли беқиёс. Бошқача айтганда, бу жараён ўзига хос тайёргарликни тақозо этади. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш энг аввало меҳнат жамоаларининг манфаатларини ўзида тўла ифода этиши зарур. Қолаверса, бу жараён ижтимоий адолат тамойилларига қатъий риоя этилган ҳолда аста-секинлик билан амалга оширилиши керак. Давлат мулкини шошма-шошарлик билан хусусийлаштиришга, ўзбошимчалик билан эгаллаб олинишига асло йўл қўйиб бўлмайди. Яъни, хусусийлаштириш жараёни мазкур дастурлар асосида давлатнинг қаттиқ назорати остида амалга оширилади. Афсуски, ана шу муҳим ишга даъват этилган давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг жойлардаги ҳудудий бошқармалари ўз вақтида бу масалага етарли эътибор қаратишмади. Уларнинг ягона ташвиши: оқибатини ўйлаб ўтирмай объектларни кўпроқ қисқартиришдан иборат бўлди. Бу эса мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришда қатор муаммоларни ҳам келтириб чиқарди. Суистеъмолчилик, таъмагирлик, сансалорлик, ошна-оғайнигарчилик билан боғлиқ қонунбузарликларнинг юзага келишига йўл очиб берди.

Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29 мартдаги 171-рақамли қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси низомида белгиланган тартибда республикада кўп укладли иқтисодиётни вужудга келтириш ҳамда ривожлантириш борасида давлат ягона сиёсатининг жойларда аниқ бажарилиши таъминланмаяпти. Жумладан, 1998 йилнинг 1 март кунига нисбатан Андижон вилоятида ташкил қилинган 414 та акциядорлик жамиятидан 37 тасида, Бухоро вилоятидаги 324 та акциядорлик жамиятидан 28 тасида, Наманган вилоятидаги 253 та акциядорлик жамиятидан 7 тасида Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 15 июндаги «Давлат корхоналарини очиқ турдаги акциядорлик жамиятига айлантиришга оид ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори билан белгиланган тартибда эмиссия рисолалари, акция ва бошқа қимматбаҳо қоғозларнинг чиқарилиши, уларни жойлаштириш ва сотилишига эришилмади. Негаки, мазкур корхоналарда мулк шакли номигагина ўзгартирилиб, ҳақиқий мулкдорлар синфи барпо этилмади. Уларда ишлаб чиқаришни бошқариш ҳамон эски усулларда маъмурий буйруқбозлик йўли билан амалга оширилмоқда. Қолаверса, Сурхондарё, Фарғона, Хоразм, Самарқанд, Тошкент вилоятлари ва Тошкент шаҳрида фаолият кўрсатаётган қатор акциядорлик жамиятлари фаолиятида ҳам худди шундай қонунбузарликлар кўзга ташланади. 1998 йилнинг 1 мартига нисбатан Қорақалпоғистон Республикасида 20 та, Жиззах вилоятида 22 та, Сирдарё вилоятида 24 та, Бухоро вилоятида 21 та, Тошкент шаҳрида 17 та, Тошкент, Қашқадарё, Навоий, Наманган, Самарқанд вилоятларида 14 та, Андижон, Сурхондарё вилоятларида эса 16 тадан давлат корхоналарининг мол-мулки қиймати акциядорлик қиймати устав фондининг қонун билан белгиланган энг кам миқдоридан оз бўлишига қарамасдан сон орқасидан қувиш орқасида ноқонуний равишда акциядорлик жамиятларига айлантирилган. Ҳозирги кунда ушбу акциядорлик жамиятида мулк шаклини яна қайтадан ўзгартириш чоралари кўрилмоқда.

Қонун — барчага баробар

Янги тузилган хўжалик субъектлари фаолиятини ташкил қилиш масаласи ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги туфайли Самарқанд вилоятининг «Равнақ», «Пастдарғом» ҳамда Тойлоқ, Оқдарё, Пайариқ, Челак ва Пахтачи туманларидаги «Киновидеохизмат» акциядорлик жамиятлари, Сурхондарё вилоятидаги «Ангорчаканаматлубот», «Янгиариқсавдо», «Қизириқ савдо ишлаб чиқариш», «Баракат бозори», «Шўрчи пахта» ҳиссадорлик жамиятлари, Хоразм вилоятидаги «Урганчсут», Бухоро вилоятидаги «Вобкент-Зафар», «Мойчечак», «Пазанда», «Тайёрловсавдо», Тошкент вилоятидаги «Шуъла», «Чирчиқсут» ва бошқа бир қатор акциядорлик жамиятларида белгиланган тартибда кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси, бошқарув Низомлари ҳозиргача ишлаб чиқилгани йўқ. Бу эса ўз навбатида мазкур органларнинг акциядорлик жамиятлари ишлаб чиқариш фаолиятини бошқаришда қонунда белгиланган тартибда иштирок этмаётганлигига олиб келмоқда. Жумладан, республика давлат мулки қўмитасининг 1994 йилнинг 18 майдаги 288 ж-ПО сонли буйруғи билан Тошкент шаҳридаги «Чуқурсой панел ва керамзит комбинати» «Керамзитбетон» акционерлик жамиятига айлантирилган эди. Аммо ўтган беш йил давомида жамиятнинг кузатув кенгаши ва тафтиш комиссияси томонидан ҳеч қандай фаолият амалга оширилмади. Жамиятнинг барча хўжалик, молиявий фаолияти, шунингдек, кузатув кенгаши ваколатига берилган масалалар ҳам бошқарув раиси томонидан яккабошчилик тамойили асосида ҳал этиб келинди.

Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги қонунининг 19-моддасида белгиланган тартибда мулк шакли ўзгартирилган хўжалик субъектлари билан вақтида уч томонлама шартномалар тузилиши ва бу шартномаларда кўрсатилган мажбуриятларнинг бажарилиши устидан назорат қилиш вазифалари ҳам давлат мулки бошқармалари эътиборидан четда қолиб кетмоқда. Бу эса иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштиришга салбий таъсир кўрсатаяпти. Чунончи, Самарқанд вилояти давлат мулк бошқармаси томонидан «Маҳаллий саноат» концерни тизимидаги 1993 йилда ташкил

(Давоми 2-бетда).

• Камбоджа ҳукумати қўшинлари мамлакатнинг собиқ диктатори Пол Потни қўлга олиш бўйича йирик ҳарбий ҳаракат бошлаб юбордилар. Пол Пот 70-йилларда миллионлаб камбоджаликларни қириб юборганликда айбланмоқда. Кўпчилик давлатлар, айниқса, Америка Қўшма Штатлари ҳукумати собиқ диктаторни халқаро трибунал судига топширилишини талаб қилмоқда. Маълумотларга қараганда, Пол Пот ўзининг 500 га яқин содиқ одамлари билан Таиланд чегаралари яқинидаги чангалзорда беркиниб ётибди.

* * *

• Германиядаги инсон ҳуқуқлари бўйича марказ вакиллари Хитой ҳукуматини инсон ҳуқуқларини қўпол равишда бузаётганликда айблади. Германия вакилларининг баёнот беришича, Хитойдаги сиёсий маҳбусларнинг сони бир неча мингга етган. Дунё бўйича инсонга энг олий жазо — ўлим жазоси берилишининг 80 фоизи эса Хитой Халқ Республикасига тўғри келади.

* * *

• Америка Қўшма Штатлари Президенти Билл Клинтон Латвия Президенти Гунтис Улманисга мактуб йўллаб, Россия билан Латвия ўртасидаги можароларни қаттиқ қоралади. Билл Клинтон мактубида ёзилишича, икки давлат ўртасидаги кескин вазият фақат сиёсий йўл билан бартараф этилиши керак.

СУРАТДА: Ҳиндистон кўчаларида.

* * *

• Хитой пойтахти Пекин шаҳрида Шимолий ва Жанубий Корея давлатлари ўртасида тинчлик музокаралари бўлиб ўтди. Унда кўрилган асосий масалалардан бири Жанубий Корея томонидан очарчиликка юз тутган Шимолий Корея аҳолиси учун инсонпарварлик ёрдами кўрсатилиши бўлди. Шунингдек, музокараларда воситачи сифатида иштирок этган Хитой вакиллари ҳам Шимолий Кореяга Пекин томонидан ёрдам кўрсатилишини маълум қилдилар.

* * *

• Югославия Иттифоқи таркибига кирувчи Черногория республикаси Президенти Мило Жуканович Франция пойтахти Парижга ташриф буюрди. У Франция Бош вазири Лионель Жоспен ҳамда Ташқи ишлар вазири Юбен Ведри билан учрашиб, Сербиянинг Косово ўлкаси атрофидаги можароларни бартараф этиш борасида фикр алмашди.

* * *

• Чили пойтахти Сантьягода Шимолий ва Жанубий Америка давлатлари раҳбарларининг анъанавий учрашуви бошланди. Ушбу саммитда Ғарбий ярим шарнинг 34 давлати раҳбарлари иштирок этмоқдалар. Ҳар икки Америка қитъалари вакиллари минтақавий ва дунёвий муаммоларни муҳокама этадилар.

ХУСУСИЙЛАШТИРИШДАГИ ҚОРА ДОҒЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

этилган «Бегмат», «Шуҳрат», «Феруза» ва «Барно» акциядорлик жамияти билан вақтида уч томонлама шартномалар тузилиши ва уларда кўрсатилган шартномаларнинг бажарилиши устидан назорат ўрнатилмаганлиги туфайли 1998 йилнинг 1 март ҳолатига нисбатан ушбу корхоналарда ишлаб чиқариш ҳажми 40—90 фоизга пасайиб кетди ва деярли барча ишчи-хизматчилар ишдан бўшатилди. Худди шундай қонунбузарлик ҳолатлари «Мадина Т», «Тошқурилиштранс», Андижон вилоятидаги «Андижонирмаш», «Андижонкўкаламлаштириш», Сурхондарё вилоятидаги «Сара уруғ», Бухоро вилоятидаги «Камолот» ва бошқа бир қатор акциядорлик жамиятларида ҳам аниқланди.

Сирдарё, Хоразм, Сурхондарё, Тошкент, Навоий, Андижон ва бошқа вилоятларда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнида корхоналарнинг мол-мулкини ҳамда объектларини баҳолаш ва сотиб олиш қийматини белгилаш ва имтиёзлар бериш тартибини қўпол равишда бузилишига йўл қўйилган. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси давлат мулки қўмитасининг 1993 йил 31 декабрдаги 109 К-ПО буйруғи асосида «Ургенчсут» акциядорлик жамиятини ташкил этиш жараёнида корхонанинг 50 минг сўмлик асосий воситаларини баҳолаш далолатномасига киритилмаган. Сирдарё вилоят давлат мулки бошқармасининг 1995 йил 11 январдаги 2-ВН рақамли буйруғи билан «Саноат моллари» акциядорлик жамиятининг савдо дўкони Б. Шариповага 113,3 минг сўмга камайтирилган ҳолда сотиб юборилган. Навоий вилоятидаги «Нон ўжалиги» акциядорлик жамиятини тузиш пайтида эса объектни сотиб олиш нархи 110,5 минг сўмга камайтирилган. Афсуски, хусусийлаштиришдаги бундай кўзбўямачиликлар ягона ҳол эмас. Бундай қонунбузарликлар бошқа вилоятларда ҳам кўзга ташланади.

Жойларда корхона ва ташкилотларни акциядорлик жамиятларига айлантириш жараёнида Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги қонунининг 16-моддаси талабларига зид равишда давлат мулкини корхона айланма маблағлари ҳисобидан сотиб олиш ҳолатлари кенг тарқалганлигига қарамасдан улар давлат мулк қўмитаси идоралари назоратидан четда қолиб, қонунбузарликларни бартараф этиш юзасидан амалий чоралар кўрилмаяпти. Натижада баъзи вилоятларда бу соҳада бир қатор суистеъмолчиликларга йўл қўйилмоқда. Жумладан, Оҳангарон тумани ҳокимининг ўринбосари О. Тошмуродов ва бошқа мансабдор шахслар томонидан 1997 йилда бюджет маблағлари ҳисобидан туманда янги ер майдонлари очиш учун ажратилган 21 миллион сўмлик маблағларнинг 5 миллион сўми «Хонобод» бўрдоқчилик хўжалигини хусусийлаштириш учун ўтказилиб, кейинчалик ўзлаштириб юборилганлигини қандай баҳолаш мумкин? Бундай қонунбузарликлар ўз навбатида янги ташкил этилган хўжалик субъектларининг молиявий фаолиятига салбий таъсир кўрсатмоқда. Уларда ишлаб чиқариш суръатларини кескин пасайиб кетишига, қолаверса ишчи ва хизматчиларнинг ижтимоий ҳуқуқларини қўпол равишда бузилишига олиб келаяпти.

Давлат мулк қўмитасининг жойлардаги идоралари томонидан Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги қонунининг 16-моддасида белгиланган тартибда давлат тасарруфидан чиқарилган объектларни вақтида эгаларга топшириш ва уларга эгалик ҳуқуқини берувчи давлат ордерини бериш талаблари ҳам қўпол равишда бузилмоқда. Айрим ҳолларда эса суиистеъмолчиликларга йўл қўйилмоқда. 1997 йилнинг 30 майида Тошкент вилоят давлат мулк бошқармасининг 358-0 сонли буйруғи билан Бўстонлиқ марказий касалхонасига тегишли сут ишлаб чиқариш цехи Бойназарова номли жамоа хўжалигига хусусийлаштириб берилган эди. Аммо бу объектнинг тўла қийматини ва бошқа тўловлар ўз вақтида топширилган бўлишига қарамай ҳозиргача мулкка эгалик қилиш ҳақида жамоа хўжалигига давлат ордери берилмади ва объект эгасига топширилмади. Сурхондарё вилоят давлат мулк бошқармасининг айби билан 1993 йилда Жарқўрғон туманидаги «Лаззат» умумий овқатланиш ошхонаси бир вақтнинг ўзида икки фуқаро: Ч. Омонов ва Б. Мустафоевларга шахсий мулк сифатида сотилиб, уларнинг ҳар бирига алоҳида-алоҳида давлат ордерлари берилди. Бу туфайли мулкдорлар ўртасида пайдо бўлган низога фақат беш йилдан сўнггина суд органларининг аралашуви орқали чек қўйилди. Тошкент вилоятининг Бўка тумани ҳокимияти қошидаги хусусийлаштириш бўлим бошлиғи У. Абдуллаев ва Жиззах вилоятининг Дўстлик тумани ҳокимияти қошидаги хусусийлаштириш бўлими бошлиғи О. Лаппасовлар фуқароларнинг хусусийлаштирилган уй-жойларига ордер бериш учун таъмагирлик қилиб пора олаётганларида қўлга олиндилар ва жиноий жавобгарликка тортилдилар. Яна бир гап: Ангрен шаҳар ҳокимияти томонидан янги ташкил этилган хўжалик субъектлари учун ҳокимият қарорини тайёрлашга 530 сўм ва ордер беришга 400 сўмдан ҳақ тўлаш ҳақида чиқарилган ғайриқонуний қарор эса Тошкент вилояти давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бошқармаси мутахасисларининг эътиборидан четда қолиб келди. Фақат прокуратура идораларининг аралашуви билангина бу қонунбузарлик батараф этилди.

Шу билан биргаликда давлат корхоналари негизида ташкил этилган акциядорлик жамиятларининг жамоалари ўртасида жойлаштирилган акциялари учун қатор вилоятларда бўлган катта миқдордаги қарзларни ундириб олиш юзасидан ҳеч қандай чора кўрилмаяпти. 1998 йилнинг 1 январигача Сурхондарё вилоятида 25 та акциядорлик жамиятининг 6,7 миллион сўмлик, Наманган вилоятида 15 та акциядорлик жамиятининг 2,8 миллион сўмлик, Андижон вилоятида 20 та акциядорлик жамиятининг 6,1 миллион сўмлик қарзлари ундирилмай қолиб кетди.

Вилоят давлат мулк бошқармалари ва қимматли қоғозлар бозорини мувофиқлаштириш ҳамда назорат қилиш бўлимлари томонидан қонунда белгиланган тартибда янги ташкил этилган хўжалик субъектларида акциядорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, қимматли қоғозлар бозорини такомиллаштириш борасида тегишли фаолиятни амалга оширмаганлиги боис жойларда айрим қонунбузарликларга йўл қўйилаяпти. Масалан, Тошкент шаҳридаги «Наврўз» Самарқанд вилоятидаги «А. Нишонов», Тошкент вилоятидаги «Янгийўл киновидио», «Пазанда», Қорақалпоғистон Республикасидаги «Нукус консерва», Андижон вилоятидаги «Семурғ», «Асакатекистил», «Ёрқишлоқ» каби бошқа бир қатор акциядорлик жамиятларида Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунининг 105 ва 108-моддалари қўпол равишда бузилган. Улар ташкил этилгандан бери жамиятларнинг хўжалик фаолиятлари аудит текширувидан ўтказилмай келинмоқда. Эмиссия рисолалари ва қимматли қоғозлар чиқариш, уларни жойлаштириш ва дивидент ҳисоблаш каби бошқа муҳим маълумотлар белгиланган тартибда оммавий ахборот воситалари орқали эълон қилинмаяпти. Шу билан биргаликда жойлаштирилган акцияларга дивидент ҳисоблаш ва тўлаш тартибларининг қўпол равишда бузилишига ҳам йўл қўйилмоқда. 1996 йил якунлари бўйича Наманган вилоятининг «Наманган маданий материаллар карьери» акциядорлик жамияти бўйича ҳисобланган 1 миллион 200 минг сўмлик, шунингдек, «Деҳқонмаштаъминот» акциядорлик жамияти бўйича 804 минг сўмлик, «Ширинлик» акциядорлик жамияти бўйича 103 минг сўмлик, Андижон вилоятининг «Андижонавтойўлтаъминоти» акциядорлик жамияти бўйича 1 миллион 200 минг сўмлик, Қорақалпоғистон Республикадаги «Салтанат» акциядорлик жамияти бўйича 17 минг сўмлик ва Бухоро вилоятидаги «61-автокорхона» акциядорлик жамияти бўйича ҳисобланган 1 миллион 200 минг сўмлик дивиденддан ҳозиргача акциядорларга тўлангани йўқ. Қимматли қоғозлар бозорида фаолият кўрсатиш механизмини бузиш ҳоллари барча вилоятлар ҳудудидаги акциядорлик жамиятининг фаолиятида кенг тус олганига қарамасдан уларнинг ноқонуний фаолияти юзасидан барча корхоналарга Ўзбекистон Республикасининг «Қимматли қоғозлар бозорида фаолият кўрсатиш механизми тўғрисида»ги қонуннинг 31-моддасида белгиланган тартибда иқтисодий жарималарни қўллаш ҳамон таъминлангани йўқ. Бошқа ҳолатларда эса айрим хўжаликларга нисбатан бундай қонунбузарликлар учун қўлланилган иқтисодий жарималар ундирилмасдан қолмоқда. Чунончи, 1998 йилнинг 1 мартига нисбатан Тошкент шаҳридаги 103 та акциядорлик жамиятига қўлланилган 6 миллион 720 минг сўм, Тошкент вилоятидаги 51 та акциядорлик жамиятига нисбатан қўлланилган 997 минг сўм ва Бухоро вилоятидаги 14 та акциядорлик жамиятига нисбатан қўлланилган 973 минг сўм, республикамиз бўйича эса жамъи 31 миллион 700 минг сўмлик жарималарни тўлиқ ундириб олиниши ҳалигача таъминланмаганлигини қандай баҳолаш мумкин? Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, қимматли қоғозлар бозорини ташкил этишда йўл қўйилган қонунбузарликлар, суистеъолчиликлар, сансалорликларни батараф этиш мақсадида ўтган йили прокуратура идоралари томонидан 382 та тақдимнома киритилди. 202 та қонунсиз актлар протест асосида бекор қилинди. 241 нафар мансабдор шахс интизомий, 157 нафар шахс маъмурий, 82 нафар шахс эса моддий жавобгарликка тортилди. 40 киши эса жиноий жавобгарликка тортилиб, суд ҳукми билан жазоланди. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, хусусийлаштиришда ошна-оғайнигарчилик, таниш-билишчилик, сансалорлик, ўз вазифасини суистеъмол қилиш, таъмагирликдек жирканч иллатларнинг ҳали ҳам мавжудлигини асло кечириб бўлмайди. Ҳеч қандай нарса хусусийлаштиришнинг обрўйига, мулкдорларнинг ишончига путур етказмаслиги, бу йўлдаги ғовлар олиб ташланиши керак. Юртбошимиз таъбири билан айтганда: «Давлат мулки қўмитасининг ҳудудий бўлинмаларида ноқобил ходимлар ўтирибди, тўрачилик, сансалорлик, ишга юзаки муносабат, юлғичлик ва порахўрлик иллатлари авж олган. Бу ҳолга чек қўйиш учун қўмитанинг барча даражадаги жавобгар шахсларини аттестациядан ўтказиш бўйича махсус Ҳукумат комиссияси тузилди. Бу муҳим соҳа учун малакали ҳалол ходимларни танлаш бўйича ҳали кўп иш қилиш керак».

Ҳамза МАҲМУДОВ,
Ўзбекистон Республикси Прокуратураси Умумий назорат бошқармасининг бошлиғи, адлия катта маслаҳатчиси.
Мурод ҲАЛИЛОВ,
Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
«Адолат»нинг махсус мухбирлари.

Баҳор мавсуми ҳар бир кишидан серҳаракат бўлишни талаб қилади. Айниқса, қишлоқ хўжалиги соҳасида ишловчилар учун бу мавсум қизғин палла.

Тошкент вилоятининг Чиноз туманидаги «Йўл тушган» жамоа хўжалиги марказий устахонасида ҳам шу кунларда таъмирлаш ишлари жадал бормоқда.

СУРАТДА: жамоа хўжалигининг пайчилик бригадаси бошлиғи Чинпўлат Жуманов ва чилангар Дилшод Олимов.

Бугунги кунда мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар кўлами қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам тўпланиб қолган муаммоларни ҳал қилишга имкониятлар яратмоқда. Қишлоқ хўжалиги тизимининг изчил ишлаши эса кўп жиҳатдан ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга боғлиқ.

Самарқанддаги «Кинап» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси ана шу мақсад йўлида қишлоқ хўжалиги учун кўплаб сеялкалар етказиб бермоқда.

СУРАТДА: бирлашманинг илғор йиғувчиси Комил Қораев иш пайтида.

Тўлқин КАРИМОВ олган суратлар.

Партия ахбороти

КОТИБИЯТ ЙИҒИЛИШИ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши Котибиятининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда «Партия Сиёсий Кенгашининг яқинда бўлиб ўтган IX пленуми қарорларини бажарилиши юзасидан белгиланган чора-тадбирлар тўғрисида»ги масала кўриб чиқилди.

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби Турғунпўлат Даминов шу ҳақда тўхталар экан, партия Сиёсий Кенгаши котибларининг эътиборини бу борада қилинадиган ишларга қаратди. Жойларда партия сафларини сон ва сифат жиҳатидан ўстириш борасида қилинаётган ишларга алоҳида тўхталди. Жумладан, кейинги пайтда Бухоро, Наманган, Андижон, Хоразм вилоятлари партия ташкилотларининг ишида бирмунча жонланиш сезилмоқда. Партия фаоллари ва етакчилари партиявий ишларни бугунги кун талаби даражасида йўлга қўйиш учун барча чораларни кўрмоқдалар.

Йиғилишда иштирок этган партия Сиёсий Кенгаши котиблари Анвар Жўрабоев, Улуғбек Дониёров, Тўхтамурод Тошев ва Равшан Ҳайдаровлар ўзларининг бу борадаги амалий таклифларини ўртага ташладилар. Партия фаолиятини кучайтириш ва ишда ўзгариш қилишга доир мулоҳазаларини билдирдилар.

Йиғилишда партия Сиёсий Кенгашининг IX пленуми қарорларини бажарилишини таъминлаш юзасидан амалий чоралар белгиланди.

Ўз мухбиримиз.

ВИЛОЯТ ПАРТИЯ КЕНГАШИ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон «Адолат» СДП Бухоро вилояти Кенгашининг III пленуми бўлиб ўтди. Пленум иштирокчилари кун тартибига киритилган «Ижтимоий адолат тамойилларини жамиятимиз ҳаётига жорий этиш ва Ўзбекистон «Адолат» социал демократик партияси Бухоро вилоят Кенгашининг 1998 йилдаги асосий вазифалари тўғрисида»ги масалаларни муҳокама қилдилар.

Вилоят партия кенгашининг биринчи котиби Раҳматжон Аҳмедов сўзга чиқиб, давлат томонидан амалга оширилаётган бу тадбирларнинг мақсадга мувофиқ равишда адолатли бажарилиши кўп жиҳатдан жойлардаги маҳалла қўмиталари, фуқаролик йиғинлари, қолаверса фуқароларнинг сиёсий ва ижтимоий маданияти ва фаоллигини оширишда, кундалик ҳаётимиздаги турли муаммоларни ҳал қилишда эса нодавлат тузилмалари, жумладан, сиёсий партияларнинг ҳам роли каттадир.

Бас, шундай экан, жамият ҳаётида ижтимоий адолат тамойилларини жорий этиш, аҳолининг ижтимоий муҳофазасини таъминлашга эришиш учун «Адолат» социал-демократик партияси нималарга эътиборни қаратиши лозимлиги борасида, партия сафларини ўстириш, ҳамма поғонадаги партия ташкилотларини фаол, уддабурон, ҳалол кадрлар билан мустаҳкамлаш, партия фаолларининг одамлар билан ишлашларини янада яхшилаш ва бир қатор шунга ўхшаш масалалар хусусида музокарада сўзга чиққанлар ўз шахсий фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Пленумда партия Кенгашнинг иккинчи котиби Ҳ. Саломов шу кунгача партия фаоллари томонидан амалга оширилган ишлар хусусида ахборот берди. Пленум кун тартибидаги масала юзусидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Гулнора САМИЕВА,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

«ПАП» ҚИЛИНГАН «СОҚҚА»

ёки Республика Кўчмас мулк биржаси Фарғона вилояти бўлими ва шу вилоят «Бизнес-фонди» ҳузуридаги «Наргиз ЛТД» фирмасидаги найрангбозликлар хусусида

Фельетон

Қўқонлик Абдулҳафиз Раҳматуллаев олий маълумотни «сув» қилиб ичиб юборган мутахассис чиқиб қолди. Мутахассис бўлганда ҳам фақат ўз ҳамёнини кўзлайди. Уни таниган - билган кишилар қўй оғзидан чўп олмайдиган, ҳатто бузоқнинг ҳақи бор деб, сигирнинг сутини ҳам ичмайдиган ўта ҳалол одам дейишади. Гап ҳам чумак отар экан. Бу гап бошлиқларнинг қулоғига етиб боргач, унга катта ишонч билдирилди. Водариғ, бахт қуши бошига қўнди. Уни Ўзбекистон Республикаси хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесини қўллаб-қувватлаш фондининг Фарғона вилояти бўлими («Бизнес-фонд») Бош директори лавозимига ўтқазиб қўйишди. Кейин эса Республика кўчмас мулк биржаси Фарғона вилоят бўлими (Кўчмас мулк биржаси) директорлигига тайинлашди.

Ажабо, бу қутлуғ лавозимлар Абдулҳафизни янада ҳалол бўлишга, зиммасидаги масъулиятни чуқур англаган ҳолда эл-юрти учун тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга астойдил хизмат қилишга руҳлантириши лозим эди. Бироқ, амалда тескари бўлиб чиқди. Уни шайтон йўлдан урдими, бу лавозимни «текин бойлик орттириш учун қулай имконият» деб тушунди. Бироқ у разил мақсадига ишончли ҳамтовоқсиз эришиши мушкуллигини яхши англарди. Хўш, нима қилсин? Кимга кўнглини ёриб, ҳамкор изласин? Бегона барибир бегонада, топган ўлжасини у билан «арра» қилмаса бўлмайди. Бордию шериги ўз оила аъзоларидан бири бўлса-чи. Оҳ-оҳ, бунинг гаштига нима етсин! Қуйинингдан тўкилса қўнжингга, деганларидек, ўзаро «пап» қилинган «соққа»нинг иккинчи қисми ҳам бегонага кетмайди, ўз уйига келиб тушади!

Шундай хом хаёл билан Раҳматуллаев ҳамтовоқликка ўз турмуш ўртоғи Мавлуда Маткаримовани танлади. Бордию бу қалтис ишнинг оқибати фожеа билан тугаса оиласининг, бола-чақаларининг тақдири нима кечиши ҳақида ўйлаб ҳам кўрмади. Вилоят «Бизнес-фонди» ҳузурида «Наргиз ЛТД» масъулияти чекланган жамият тузиб, унга хотини Мавлудани директор қилиб қўйди. Кейин эса икковлашиб асосий мақсадга — ўзгалар мулки ҳисобига мўмай бойлик орттиришга ружу қўйишди.

Эр-хотин қаллоблар мавжуд фармон ва қарорларга зид равишда «Наргиз ЛТД» масъулияти чекланган жамият даромадларини суғурта бадаллари ҳисобига сунъий равишда кўпайтиришни кўзлашди. Корхона ва фирмалар олган кредитларини қайтаролмаган тақдирда кўрилган зарарни қоплаш имкониятлари мавжуд эмаслигини олдиндан билган ҳолда, ўз иборалари билан айтганда, «гардкам» қилиб шундай иш тутишди. Кредит олиш ҳақида мурожаат қилган шахсларга бу иш учун аввал «Наргиз ЛТД» билан ўзаро суғурта шартномаси тузиши лозимлиги, кейин шу жамиятнинг кафолат хатлари асосидагина маблағ ажратиш мумкинлигини уқтиришди. Мазкур тартибларига рози бўлганлар оладиган кредитларининг ўн фоизи миқдоридаги суғурта бадалларини «Наргиз ЛТД»га ўтказишлари керак эди.

«Тадбиркор» эр-хотин дастлаб олти ой муддатга 6000000 сўм кредит олган «Алекс» фирмасидан масъулияти чекланган жамияти ҳисобига 720.000 сўм суғурта бадали ўтказдиришга эришишди. Қарашса ишлар беш! Хаш-паш дегунча шунча пул «есть!».

Икковлон чор-атрофга олазарак бўлиб бир-бир қараб чиқишди. Лекин ҳеч ким уларга «Ҳой, барака топкурлар, вилоят «Бизнес-фонди»нинг шунча пулини нега таввакал қилиб бировга кредитга бериб юбординг?» демади. Мушугини «пишт» дейдиган одамнинг ўзи йўқ.

— Демак,— деб ўйлашди улар, — бўлаверар экан! Ўйинни давом эттириш мумкин.

Шу кундан бошлаб Раҳматуллаев мансаб лавозимини суистеъмол қилиб, турли фирмаю корхоналарга давлат маблағи ҳисобидан кредит бериб юбораверди. Бироқ уларнинг олган кредитларини қайтара олиш имкониятларини суриштириб ҳам кўрмади. Тўғрида, кетса, унинг ёнидан кетибдими? Шундай бўлгач унга нима? Ахир, бели оғримаганнинг нон ейишига бок, деб бекор айтмаганлар-ку!

Раҳматуллаев ёстиқдош ҳамтовоғи Маткаримова билан бир ёқадан бош чиқариб «Наргиз ЛТД»ни давлат маблағларини талон-тарож қилиш ҳисобига бойитиш чораларини кўраверди. Вилоят «Бизнес-фонди» ҳисобидан бирин-кетин «Маъмур» корхонасига бир ярим ой муддатга 300000 сўмлик, «Нилуфар-95» хусусий фирмасига олти ой муддатга 2500000 сўмлик, «Гулчеҳра» кичик корхонасига олти ой муддатга 150000 сўмлик, «Султан Азизов» хусусий фермер хўжалигига уч ой муддатга 200000 сўмлик, «Ал-Барокот» фирмасига ҳам шунча муддатга 300000 сўмлик кредит бериб, улар ҳисобига «Наргиз ЛТД»га анча-мунча пул тушириб олишди. «Наргиз ЛТД» ҳам бу «қувват»дан гуркираб ўса бошлади.

Бундан боши осмонга етган Раҳматуллаев «Маъмур» кичик корхонаси олган кредитни ҳали қайтармасдан туриб, унга вилоят Халқ банкидан олти ой муддатга бир миллион сўм кредит олиши учун вилоят «Бизнес-фонди» номидан унга асоссиз равишда суғурта полиси бериб юборди. Бироқ мазкур кичик корхонанинг шунча кредитни қайтара олиш имконияти ҳақида ўйлаб ўтирмади. «Маъмур» кичик корхонаси эса олган кредитини белгиланган вақтда тўлай олмади. Натижада Халқ банки «Бизнес-фонди»дан 655400 сўмни инкасса қўйиш йўли билан қуртдек қилиб ундириб олди. Табиийки, ўз навбатида «Бизнес-фонд» шунча зарар кўрди.

А. Раҳматуллаев ва М. Маткаримоваларнинг жиноий ишлари шугина эмас. Улар келишилган шартномага мувофиқ «Наргиз ЛТД» жамиятининг кўрган даромадидан ўн фоизини ҳар квартал якунида «Бизнес фонд»га ўтказиб туришлари лозим бўлгани ҳолда бу ишни бажаришдан бўйин товладилар. Оқибатда жами 371819 сўм пул М. Маткаримова бошқариб турган масъулияти чекланган жамият ихтиёрида қолиб, «Бизнес-фонд» шунча зарар кўрди.

Бундан ташқари Раҳматуллаев хотини М. Маткаримова ва қайниси Ҳ.Маткаримов билан келишиб, республика «Бизнес-фонди»дан инвентарлар харид қилиш учун берилган мақсадли 400 минг сўм маблағга юз минг сўм қўшиб, 500 минг сўмни ҳеч қандай ҳужжатсиз «Наргиз ЛТД» фирмасига кредит сифатида бериб, сўнг улар бу пулга консерва маҳсулотлари харид қилиб Ҳ. Маткаримов орқали Россия Федерациясига олиб бориб сотиб, тушган пулни шахсий манфаатлари учун ўзлаштириб юборишди.

Талончи эр-хотин «Мурувват» кичик корхонаси директори А. Неъматовдан қарзга олган 552 минг сўмлик қимматли қоғозга «Наргиз ЛТД» фирмасининг мулки — «Сиедо» маркали давлат номери 8017 ФЕА бўлган енгил автомашинани шахсий мулк сифатида сотиб олишади. Бироқ бу қарзни узишга қолганда ғирромлик қилиб, яна жиноий ишга қўл уришади. Яъни, олган қарзларини тап тортмай «Наргиз ЛТД»га Давлат мулкини бошқариш Фарғона вилоят бошқармаси «Ўзбек фрут ЛТД» фирмасидан келиб тушиши лозим бўлган 925 минг сўмлик қимматли қоғоз эвазига узишади. Шу қимматли қоғоз ҳисобидан тағин 50 минг сўмга «Камалак» фирмасидан бир дона «Ятрань» ёзув машинкаси ҳам сотиб олишади. Қолган қисмидан яна 25 минг сўмлигини бошқа шахсий манфаатлари йўлида ишлатиб юборишди.

Балойи нафслари йўлида дуч келган қинғирликларга қўл урверган бу қаллобларнинг қилмиш қидирмишлари тафтиш қилинганида Раҳматуллаевнинг вилоят «Бизнес-фонди» маблағидан 15 минг сўмни «Наргиз ЛТД»нинг Низом фондига ноқонуний йўл билан ўтказиб бериб, «Бизнес-фонд»га шунча зарар етказилганлиги ҳам маълум бўлди. Шунингдек, вилоят «Бизнес фонди»дан «Наргиз ЛТД»га 35-сонли сохта кредит шартномаси асосида ўтказдириб берилган 500000 сўм пулга сотиб олинган консерваларни «шахсан Ҳ. Маткаримовга тегишли товар» деган мазмунда сохта ариза, юк хати ва бошқа қалбаки ҳужжатларни расмийлаштириб, мазкур товарларни республикамиз божхона чегарасидан қонунларни бузиш йўли билан олиб чиқиб кетиб, талон-тарож қилганликлари ҳам маълум бўлди.

Хуллас, А. Раҳматуллаев, М. Маткаримова ва Ҳ. Маткаримовларнинг уюшган гуруҳи ўзгаларнинг 1272740 сўмлик мулкини талон-тарож қилганликлари етмай ноқонуний кредит бериш оқибатида «Бизнес-фонд» манфаатига 42570500 сўм, турли сохта ижара шартномалари асосида Фарғона вилоят кўчмас мулк биржасининг ижара тўлови сифатида «Наргиз ЛТД» фирмасига асоссиз равишда номерсиз юк хати орқали чиқим қилиб, лекин уларни фирмага кирим қилдирмасдан ўзлаштиришлари ҳисобига вилоят кўчмас мулки биржасига ҳам жами 100000 сўмлик зарар етказишган. Айблари ишончли далиллар билан исботлангач, эр-хотинлар суднинг қора курсисига ўтиришга мажбур бўлишди. Жазо ҳам қилмишларига яраша тайинланди. А. Раҳматуллаев 18 йилга, М. Маткаримова эса 10 йилга озодликдан маҳрум этилдилар. Икковлари ҳам бу жазони қаттиқ режимдаги колонияда ўтайдилар. Боз устига уларнинг мол-мулклари ҳам давлат фойдасига мусодара қилиниб, яна уч йилгача моддий жавобгарлиги бор ишларда ишлаш ҳуқуқидан маҳрум этилдилар. Шугина эмас, суд улардан вилоят «Бизнес-фонди» ва «Наргиз ЛТД» масъулияти чекланган жамият ҳисобига 1257740 сўм ундиришга ҳам қарор қилди.

Бироқ, бу эр-хотин талончилар ноғорасига ўйнаб жиноятга қўл урган Ҳ. Маткаримов ҳозирча чучварани хом санаб қилмишига яраша оладиган жазодан қочиб юрибди. Аммо бузоқнинг югургани сомонхонагача дейдилар. Бугунми, эртами у ҳам тумшуғидан илиниб, жирканч қилмишининг қидирмишларига гирифтор бўлади. Бунга шак-шубҳа йўқ.

Негаки, ҳуқуқий, демократик давлат қураётган мамлакатимизда ҳеч кимнинг ҳуқуқи ҳеч қачон поймол этилишига йўл қўйилмайди. Жумладан, ўз мулкига эгалик ҳуқуқи ҳам. Бордию биз юқорида қабиҳ қилмишларини баён қилган эрухотин қаллоблар каби ўзгалар мулкига кўз олайтирувчи текинтомоқлар учраб қолса, у албатта жазосини олади.

Хотам ҲАСАНОВ,
Ўзбекистон Республикаси прокуратураси алоҳида муҳим ишлар бўйича катта терговчиси.
Мурод КАЛОНХОН,
«Адолат» мухбири.

ЎзТВ

ДУШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
8.30 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
8.55 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: [illegible]
9.10 «Оила». Телеўйин.
9.40 «Темурнома». Видеофильм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
[illegible]
13.30—14.00 Телевизион миниатюралар театри.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
[illegible]
19.25, 19.50, 20.25, 20.50, 22.10 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Парламент соати».
[illegible]
00.15 «Ахборот».
00.40—00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
[illegible]
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
[illegible]
22.15 «Бурч ва масъулият».
22.25 ТВ-2 — шу ҳафтада.
22.45 «Тун».
23.05 «Даракчи» (рус тилида).
23.15 Оҳанглар ва эълонлар.
23.25 «Ёш Индиана Джонс хроникаси». Телесериал.
00.15—00.20 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси
17.20—20.40

20.40 «Каскадёрлар. Ҳунарбозлик олами». [illegible]

Россия давлат телевидениеси
21.00—21.30

21.30 Эълонлар.
[illegible]

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
[illegible]
19.10 «Морена Клара». Телесериал.
[illegible]
20.20 «Чинор» видеоканали:
«Умид».
«Айчурек».
21.00 «Ҳамкорлик».
21.20 «Ширу-шакар».
21.40 «Мусиқий танаффус».
21.50 «Ота, сиз мени эшитяпсизми?» Ҳужжатли фильм (Япония).
22.40 Спорт-тайм.
23.10—23.20 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.25 «Ахборот».
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
[illegible]
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
[illegible]
14.10—14.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати: «Трактор» (Тошкент) — «Андижон» (Андижон).

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
[illegible]
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
[illegible]

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
[illegible]
00.20—00.25 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00
17.20—20.40

20.40 «Долзарб репортаж».

Россия давлат телевидениеси
21.00—21.35

21.35 Эълонлар.
21.40 «Қора бева». Бадиий фильм.
23.10 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
23.30—23.50 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун».
19.20 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.35 «Наволарда аён этсам».
19.55, 22.10 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Янги иқтисод».
21.15 «ТВ-4»да немис тўлқини».
21.35 Мусиқий дақиқалар.
21.40 «Телефакт».
21.50 Хит-коллекция.
22.15 «Қувноқ кино».
23.35—23.45 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.25 «Ахборот».
[illegible]
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
[illegible]

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
[illegible]
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
[illegible]

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
[illegible]

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00
17.20—20.40

20.40 [illegible]

Россия давлат телевидениеси
21.00—21.35

21.35 Эълонлар.
21.40 «Истеъдодлар диёри». Телекўрсатув.
22.00 Экранда сериал: «Д'Артаньян ва уч мушкетёр». 1-серия.
23.25—23.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05, 22.25 — Эълонлар.
19.10 «Морена Клара». Телесериал.
19.55 «Мусиқий дақиқалар».
20.00 «Спорт-лотто».
20.10 «Дунё ва болалар».
20.30 «Шифокор қабулида».
20.40 Дилрабо тароналар.
20.55 «Мезон».
21.20 «Автосалтанат».
21.30 «Нафосат гулшани».
21.55 «Дурдаршан».
22.30 «Олтин хазина».
23.50—24.00 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.25 «Ахборот».
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
[illegible]
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
[illegible]

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
[illegible]
19.25, 19.50, 20.25, 22.05 — Эълонлар.
[illegible]

II

[illegible]

III

17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00
17.20—20.40

20.40 [illegible]

Россия давлат телевидениеси
21.00—21.35

21.35 Эълонлар.
21.40 «Д'Артаньян ва уч мушкетёр». Бадиий фильм. 2-серия.
23.10—23.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 «Суҳбатдош».
19.25 Дўстим ҳақида.
19.50 «Мусиқий дақиқалар».
19.55, 23.00 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Ракурс». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.15 «Интерспорт».
21.35 «02» тўлқинида.
21.50 «Австралияга саёҳат».
22.10 Каталог.
22.20 «Мода ҳақида».
22.40 «Мусиқий Олимп».
23.05 «Киносалон».
00.25—00.35 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 24

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.25 «Ахборот».
[illegible]
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
[illegible]

II

[illegible]

III

17.10 Кинофиша.
17.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00
17.20—20.40

20.40 «Моҳир». Телекўрсатув.

Россия давлат телевидениеси
21.00—21.35

21.35 Эълонлар.
21.40 «Д'Артаньян ва уч мушкетёр». Бадиий фильм. 3-серия.
23.15 «Мафия». Ҳужжатли фильм. 1-қисм.
23.40 «Мусиқа ҳамма учун».
24.00—00.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05, 21.50 — Эълонлар.
19.10 «Морена Клара». Телесериал.
19.55 «Маънавият ва Ислом».
20.15 «Таъзим».
20.30 «Бегойим».
20.55 «Бу бўстон аро».
21.20 «Дурдаршан».
21.55 Кинематограф. «Ибн Сино».
23.25 Араб эстрадаси.
23.55—24.00 «Мунаввар тонг истаб...»

ШАНБА, 25

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
9.00 «Шоҳруҳ» клуби.
9.20 «Темурнома». Видеофильм.
9.40 «Меҳри дарё»

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

10.10 «Шу Ватанга бордур менинг керагим».
10.30 «мулоҳаза, мунозара, муносабат».
10.50 «Катта танаффус». Телеўйин.
11.15 «Ўзбектелефильм» намойиш этади; «Муаллим». Видеофильм.
12.10 «Маънавият». Публицистик кўрсатув.
12.40 «Севги баҳори». Мусиқий дастур.
13.00 «Ҳаёт рисоласи».
13.40 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
14.20—15.50 Кундузги сеанс. «Бу шунақа уйин». Бадиий фильм.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Санъат [illegible]
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида).
20.15 «Омонлик тилаймиз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.25 «Равзаи жаннат боғи». Мусиқий дастур.
22.10 «Жаҳон спорти».
22.20 Телевизион миниатюралар театри.
23.00 «Ахборот».

«Тунги ёғду» дам олиш дастури:

23.25 «Мусиқий саёҳат».
23.45 «Имкон чўққилари».
24.00 «Шароитни ўзгартирувчи». 3—4-сериялар. Бадиий фильм.
01.30—01.35 «Ватан тимсоллари».

II

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Тарона».
8.15 Н.Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм 1-қисм.
9.05 «У ким? Бу нима?».
9.20 «Юрган дарё...»
9.40 Спорт қитъаси.
10.10 «Онагинам».
10.30 «Таурас куч тўпламоқда». Телесериал.
[illegible]
13.55 «Нью-Йорк». Телесериал.
14.40 Мутойиба.
15.00 Бокс. Бокс. Бокс.
15.20 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.
16.10 «Одамлар орасида».
16.35 Ханда дўкони.
16.50 «Санта-Барбара». Телесериал.
17.35 Шарқ тароналари.

*

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 «Боланинг тили».
18.25 Спорт қитъаси.
18.55 «Қонун ҳимоясида».
19.05 «Янги ой чиққан кеча».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Бизнес-академия.
20.10 «Гулдаста».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Хонадонингизга осойишталик тилаймиз».
21.30 «Даллас». Телесериал.
22.20 «Даракчи».
22.30 Театр ва ТВ.
22.45 Оҳанглар ва эълонлар.
22.55 Кинонигоҳ «Эсанкираш». Режиссёр — Альфред Хичкок.
00.55—01.00 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

17.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.25 «Мафия». Ҳужжатли фильм. 2-қисм.

*

Россия жамоат телевидениеси
17.45—00.55

00.55 Эълонлар.
01.00—01.10 «Улоқ». Телефильм.

IV

10.00 «Рақслар қанотида».
10.25 Эълонлар.
10.30 «Шанба эртаги».
11.40—12.10 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз! («Америкага бир назар» кўрсатувига илова: инглиз тили ҳамма учун).

***

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 Авторейд.
19.15 «Далил ва шарҳ».
19.30 «Спектаклдан сўнг».
19.50 Клип-антракт.
19.55, 21.45 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Мусиқий кечалар».
21.00 «Чинсэн».
21.25 «Хит-коллекция».
21.50 «Киносалон».
23.20 «Бу ажиб дунё».
23.35 Спорт-марказ.
00.15—00.25 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 26

I

6.30 «Ассалом Ўзбекистон!»
8.00—8.25 «Ахборот».

***

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ёшлар куйлаганда». Мусиқий дастур.
11.30 «Туркий қавмлар». Тоғчи.
11.45 «Жавоҳирлар бўстони». Адабий курсатув.
12.15 «Тилла тухум». Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусиқий театрининг спектакли.
12.55 «Талабалик йилларим».
13.15 «Ҳазрати Инсон». Публицистик кўрсатув.
13.30 Телевизион миниатюралар театри.
14.10 «Қувноқ стартлар». Телеўйин.
14.50—15.10 «Тасвирга кўчган кўнгил».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.30 «Теннис-клуб».
18.45 «Фламинго». Кинокўрсатув.
19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик курсатув.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Якшанба оқшомида». Дам олиш дастури.

Спорт дастури:

21.45 1. Спорт, спорт, спорт.
2. Футбол тарихи.
3. Футбол майдонларида.
22.45 «Ҳафтанома»

«Аср мўъжизаси» кинодастури:

23.15 Кино янгиликлари.
23.30 Телевикторина.
23.40 Жаҳон киноси юлдузлари.
24.00 «Махфий дипломатия». Бадиий фильм 4-серия.
01.00—01.05 Ватан тимсоллари.

II

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Боланинг тили».
8.15 Н.Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм. 2-қисм.
9.05 «Гулдаста». Мусиқий дастур.
9.15 Саргузашт фильмлар экрани. «Геракл саргузаштлари».
10.45 «Бизнес-академия».
11.00 «Таурас куч тўпламоқда». Телесериал.
11.45 «Дойче Велле» тақдим этади.
12.05 Болалар экрани. «Сеҳрли халқа».

«Якшанбада яхши дам» дастури:

13.35 Кўрсатувлар дастури.
13.40 Хорижий эстрада. «AQUA».
14.00 «Нью-Йорк». Телесериал.
14.50 Сиз ёқтирган қўшиқлар.
15.05 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.
15.45 Интер-футбол.
16.25 «Нафосат».
16.35 Мультипанорама.
16.55 «Санта-Барбара». Телесериал.
17.35 «Жаҳон мумтоз мусиқаси хазинасидан». С.Рахманинов. «Тўртинчи концерт». Ўзбекистон миллий симфоник оркестри ижро этади. Солист — Олег Иванов.

*

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Буш ўтирма».
18.35 «Синфдош».
19.00 Бари ҳазил.
19.10 Келгуси ҳафтада.
19.55, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Кенгга — кенг дунё».
20.15 Тақвим. Оҳанглар ва эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Даллас». Телесериал.
21.55 Калб тароналари.
22.15 «Даракчи».
22.25 Якшанба кинозали. Жан Клод Ван Дамм. «Қочишга жой йўқ» фильмида.
24.00 Миллионлар ўйини.
00.20—00.25 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

16.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
16.55 «Мафия». Ҳужжали фильм. 3-қисм.

*

Россия жамоат телевидениеси
17.20—00.30

00.30 Эълонлар.
00.35—01.00 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!»
9.30 «Парле ву франсэ?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Клип-антракт.
11.55 Эълонлар.
12.00 «Киносалон».
14.00 «Ракурс». Бадиий-публицистик курсатув.
14.30 «Жонли сайёра».
14.50 Клип-антракт.
15.00 Кундузги сеанс.
16.50—17.10 «Сенинг вақтинг».

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 «Мульттомоша».
19.00, 21.50 — Эълонлар.
19.05 «Кобра». Телесериал.
19.45 «Бугунги кун мавзуси».
20.00 Клип-антракт.
20.10 «Биз ва бизнинг фарзандларимиз».
20.40 «Мусиқий Олимп».
21.00 «Иштирок этувчилар».
21.20 «Жаҳон киноси янгиликлари».
21.55 «Киносалон».
23.55—00.05 «Хайрли тун!»

30-КАНАЛ

ДУШАНБА, 20

16.30 ГА ҚАДАР ЛИНИЯДА ПРОФИЛАКТИКА.
16.30 «Севгим менинг, андуҳим менинг». Телесериал (Бразилия).
17.30 «Моделлар академияси». Сериал (Франция).
18.00, 20.00, 21.00 — «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Элен ва болалар». Ёшлар телесериали (Франция).
18.50 «Лабиринт». Телесериал (Бразилия).
19.45 «Спорт-курьер».
20.20 «30-канал»да премьера: «Соғ бўлайлик». Комик сериал.
20.45 «Клип-сюрприз».
21.30 «Чет эл хити».
23.10 «Антонелла». Телесериал (Аргентина).
00.15 «Бойўғли соати».
01.55 «Метеохабар».

СЕШАНБА, 21

9.05, 14.00, 18.00, 20.00, 21.00 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25, 15.50 — «Карапуз-ТВ».
10.00 «Юлдузлар ёғилганда».
10.30 «30-канал»да премьера: «Репортёрлар». Телесериал (Греция).
11.20 Тонгги сеанс. «Минотаврга ташриф». Детектив. 1-серия.
12.35 Мусиқий дастур.
13.00 «Касби — шифокор». Телесериал (Австрия).
14.20 Кундузги сеанс. «Кечиккан севги». Мелодрама. 1-серия.
15.35 «Хит-коктейль».
16.15 «Мусиқий коллекция».
16.35 «Севгим менинг, андуҳим менинг». Телесериал.
17.30 «Моделлар академияси». Сериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.50 «Лабиринт». Телесериал.
19.45 «Спорт-курьер».
20.20 «Соғ бўлайлик». Комик сериал.
20.45 «Клип-сюрприз».
21.30 Оилавий кино.
23.10 «Антонелла». Телесериал.
00.15 «Бойўғли соати».
01.55 «Метеохабар».

ЧОРШАНБА, 22

9.05, 14.00, 18.00, 20.00, 21.00 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25, 15.50 — «Карапуз-ТВ».
10.00 «МИХ». Дам олиш кўрсатуви.
10.30 «Репортёрлар». Телесериал.
11.20 Тонгги сеанс. «Минотаврга ташриф». Детектив. 2-серия.
12.05 Мусиқий дастур.
13.00 «Касби — шифокор». Телесериал.
14.20 Кундузги сеанс. «Кечиккан севги». Мелодрама. 2-серия.
15.35 «Хит-коктейль».
16.15 «Глашанинг эртаклари».
16.35 «Севгим менинг, андуҳим менинг».
17.30 «Моделлар академияси». Сериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.50 «Лабиринт». Телесериал.
19.45 «Спорт-курьер».
20.20 «Соғ бўлайлик». Телесериал.
20.45 «Клип-сюрприз».
21.30 «Синематика REN-TV».
23.10 «Антонелла». Телесериал.
00.15 «Бойўғли соати».
01.55 «Метеохабар».

ПАЙШАНБА, 23

9.05, 14.00, 18.00, 20.00, 21.00 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25, 15.50 — «Карапуз-ТВ».
10.00 «Висол». Мусиқий дастур.
10.30 «Репортёрлар». Телесериал.
11.20 Тонгги сеанс. «Минотаврга ташриф». Детектив. 3-серия.
12.35 Мусиқий дастур.
13.00 «Касби — шифокор».
14.20 Кундузги сеанс. «Шундай бўлади». Мелодрама. 1-серия.
15.30 «Хит-коктейль».
16.15 «Мушук Порфирий». Болалар учун кўрсатув.
16.30 «Севгим менинг, андуҳим менинг».
17.30 «Моделлар академияси». Сериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.50 «Лабиринт». Телесериал.
19.45 «Спорт-курьер».
20.20 «Соғ бўлайлик». Комик сериал.
20.45 «Клип-сюрприз».
21.30 «Оилавий кино.
23.10 «Антонелла». Телесериал.
00.15 «Бойўғли соати».
01.55 «Метеохабар».

ЖУМА, 24

9.05, 14.00, 18.00, 20.00, 21.00 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25, 15.50 — «Карапуз-ТВ».
10.00 «Мусқаймоқ». Мусиқий дастур.
10.30 «Репортёрлар». Телесериал.
11.00 Тонгги сеанс. «Минотаврга ташриф». Детектив. 4,5-сериялар.
12.00 «Касби — шифокор». Телесериал.
14.20 Кундузги сеанс. «Шундай бўлади». Мелодрама. 2-серия.
15.35 «Хит-коктейль».
16.15 «Мусиқий коллекция».
16.30 «Севгим менинг, андуҳим менинг». Телесериал.
17.30 «Моделлар академияси». Сериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.50 «Лабиринт». Телесериал.
19.45 «Спорт-курьер».
20.20 «Соғ бўлайлик». Комик сериал.
20.45 «Клип-сюрприз».
21.30 Халқ фильми.
23.10 «Антонелла». Телесериал.
00.15 «Бойўғли соати».
01.55 «Метеохабар».

ШАНБА, 25

9.05, 14.00, 18.00, 20.00, 21.10 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Самонинг кашф этилиши». Ҳужжатли кино.
11.00 Шанба киносеанси.
12.45 «Устозимиз доктор Шпехт». Телесериал.
14.00 «Лос Анжелес қонуни». Детектив сериал (АҚШ).
15.00 Замонавий кўҳна эртаклар. «Нуқта, нуқта, вергул». Болалар учун фильм.
16.00 «Мусқаймоқ».
17.00 «Симпсонлар».
17.30 «Моделлар академияси». Сериал.
18.20 «Манстровлар оиласи». Комик сериал.
19.00 «Махфий ҳужжатлар». Телесериал.
20.10 «Альфред Хичкок таништиради». Телесериал (АҚШ).
20.40 «Жиллетт» тақдим этади: Футбол-98 чемпионати.
21.30 «Клип-сюрприз».
21.40 «Ғаройиб воқеалар». Телесериал (АҚШ).
22.10 «Икковлон». Телесериал (АҚШ).
23.05 «Юлдузлар ёғилганда». Мусиқий кўрсатув.
23.30 «Видеомода».
24.00 Ҳали намойиш этилмаган премьера.
01.35 «Метеохабар».

ЯКШАНБА, 26

9.05, 13.40, 18.00, 19.50, 21.10 — «ТВ-хамкор». «Метеохабар».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Самонинг кашф этилиши». Ҳужжатли кино.
11.00 Болалар киносеанси.
12.45 «Устозимиз доктор Шпехт». Телесериал.
14.00 «Лос Анжелес қонуни». Детектив сериал.
15.00 Якшанба киносеанси.
17.30 «Моделлар академияси». Ёшлар сериали.
18.20 «Манстровлар оиласи». Комик сериал.
19.00 «Махфий ҳужжатлар». Сериал.
20.10 «Альфред Хичкок таништиради».
20.40 «Висол». Мусиқий дастур.
21.30 «Клип-сюрприз».
21.40 «Кордье». Детектив сериал (АҚШ)
23.05 «XL-music».
23.30 Спорт дастури.
24.00 «Фестиваллар фестивали».
01.35 «Метеохабар.

РЖТ

ДУШАНБА, 20

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 24.00 — Янгиликлар.
8.10, 17.20 — «Машъум мерос». Сериал.
9.00 «Мўъжизалар майдони».
10.00 «Сиҳат-саломатлик».
10.30, 18.30 — «Куйини топинг».
11.25 «Биргалашиб» дастури.
12.00 Юрий Озеровнинг «Аср фожиаси» эпопеясида. 1-фильм — «Барбаросса» режаси.
12.55 Мультфильмлар.
13.25 Футбол шарҳи.
14.15 «Оз мамлакатининг сеҳргари». Мультсериал.
14.40 «Марафон-15».
15.00 «Юлдузли онлар».
15.35 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари» Сериал.
16.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.25 «Оламга саёҳат».
18.05 «Тиғиз пайт».
19.00 Душанба куни Познер билан. «Ниқобдаги киши» дастури.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Ермак» фильмида Сибирнинг бўйсундирилиши». 3-серия.
21.55 Эдвард Радзинский. «Россияда шоирларнинг ўлими». 1-қисм.
22.40 «Кино чизиғи». «Синдбад» фильми.

СЕШАНБА, 21

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 00.15 — Янгиликлар.
8.10, 17.20 — «Машъум мерос». Сериал.
9.00 В. Познернинг «Ниқобдаги киши» дастури.
9.45 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
10.20 «Хонаки кутубхона».
10.30, 18.30 — «Куйини топинг».
11.15 «Биргалашиб» дастури.
12.00 «Аср фожиаси». 2-фильм — «Унутилмас 1941 йил».
12.55 Мультфильм.
13.10 Эдвард Радзинский. «Россияда шоирларнинг ўлими». 1-қисм.
14.15 «Оз мамлакатининг сеҳргари». Мультсериал.
14.50 «Бахтли тасодиф».
15.35 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». Сериал.
16.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.25 «Оламга саёҳат».
18.05 «Тиғиз пайт».
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Ермак» фильмида Сибирнинг бўйсундирилиши». 4-серия.
21.55 Эдвард Радзинский. «Россияда шоирларнинг ўлими». 2-қисм.
22.45 «Мушук тутувчилар» отряди» триллерида «Яшил беретларнинг қайтиши».

ЧОРШАНБА, 22

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 — Янгиликлар.
8.10, 17.20 — «Машъум мерос». Сериал.
9.00 «Мавзу».
9.45 «Ҳайвонот оламида».
10.25 «Жентльмен-шоу».
11.15 «Биргалашиб» дастури.
12.00 «Аср фожиаси». 3-фильм — «Ўлмас горнизон».
12.55 Мультфильм.
13.10 Эдвард Радзинский. «Россияда шоирларнинг ўлими». 2-қисм.
14.15 «Оз мамлакатининг сеҳргари». Мультсериал.
14.40 «Қойилмақом давра».
15.05 «Чангалзорлар даъвати».
15.35 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». Сериал.
16.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.25 «Оламга саёҳат».
18.05 «Тиғиз пайт».
18.30 Леонид Ярмольник «Олтин талвасаси» дастурида.
19.10 «Инсон ва қонун».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Ермак» фильмида Сибирнинг бўйсундирилиши». 5-серия (якунловчи).
21.55 «Санамлар, санамлар». Георг Отс.
22.30 Футбол. Россия — Туркия терма командалари. 2-тайм.

ПАЙШАНБА, 23

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 — Янгиликлар.
8.10, 17.20 — «Машъум мерос». Сериал.
9.05 «Инсон ва қонун».
9.40 «Ҳамма уйдалигида».
10.15 «Хонаки кутубхона».
10.25, 18.30 — «Бу эрмак жониворлар».
11.15 «Биргалашиб» дастури.
12.00 «Аср фожиаси». 4-фильм — «Тайфун».
13.20 Леонид Ярмольник «Олтин талвасаси» дастурида.
14.15 «Жонни Квестнинг ғаройиб саргузаштлари». Мультсериал.
14.40 «Қойилмақом давра».
15.10 «Сеҳрли олам ёки Синема».
15.35 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». Сериал.
16.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.25 «Оламга саёҳат».
18.05 «Тиғиз пайт».
19.05 «Йўқотилганларни излаб». Исаак Дунаевский. Кўрсатувни Г. Скороходов олиб боради.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Барча эҳтиёт чораларини кўриб». Жангари фильм.
22.45 «Каскадёрлар. Ҳунарбозлик олами». Якунловчи серия.

ЖУМА, 24

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 01.10 — Янгиликлар.
8.10, 17.20 — «Машъум мерос». Сериал.
9.10 «Саёҳатчилар клуби».
9.55 «Смак».
10.15 «Хонаки кутубхона».
10.25 «Янгра, гармонь!».
11.10 «Биргалашиб» дастури.
11.55 «КВН-98».
14.15 Владимир Этош ва Зиновий Гердт «Эшак териси» фильм-эртагида.
15.45 «Сезам кўчаси».
16.15 «50х50». Мусиқий дастур.
18.10 «Сиҳат-саломатлик».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 Буюк изқуварлар: Коломбо «Оранжерейдаги ўлим». детективида.
22.15 «Нигоҳ».
23.05 Тунги кинозал. Настасья Кински ва Мишель Пикколи «Севги касали» мелодрамасида.

ШАНБА, 25

7.00 Юрий Яковлев ва Фаина Раневская «Енгил ҳаёт» комедиясида.
8.40 «Лотто-Миллион».
8.45 «Руҳоний сўзи». Митрополит Кирилл.
9.00, 13.40, 16.55 — Янгиликлар.
9.10 «Хонаки кутубхона».
9.30 «Тонгги почта» Юрий Николаев билан.
10.05 «Каламбур». Ҳажвий журнал.
10.40 «Смак».
11.00 «Бир нодир асар тарихи».
11.25 «Цивилизация» дастури.
11.55 «Ажойиб кишилар ҳаётидан». Юрий Яковлев.
12.25 Юрий Яковлев Евгений Вахтангов номли театрнинг «Ҳар тўкисда бир айб» спектаклида.
15.30 «Ҳайвонот оламида».
16.10 «Бу қандай содир бўлган эди». КСПнинг биринчи слёти. 1967 йил.
17.15 «КВН-ассорти».
17.45 Георгий Вицин «Тўғри сўзнинг тўқмоғи» комедиясида.
19.10 «Жентльмен-шоу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.35 Олег Меньшиков ва Сергей Бодров 1997 йилнинг энг яхши фильми — «Кавказ асири»да.
22.40 Биринчи канал коллекцияси. Брэд Питт машҳур «Етти» триллерида (1995 йил).

ЯКШАНБА, 26

6.50 «Ғойиб бўлиш» саргузашт фильмидаги «Скифлар хазинаси».
8.25, 15.40, 16.05 — «Дисней-клуб».
8.55, 14.00 — «Спортлото».
9.00, 14.00, 15.40, — Янгиликлар.
9.10 Дм. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».
9.30 «Ҳамма уйдалигида».
10.10 «Тонг юлдузи».
11.00 «Россияга хизмат қиламан!»
11.30 «Янгра, гармонь!».
12.00 «Деҳқон ахборотномалари».
12.30 «Кусто командасининг сувости одиссеяси».
13.25 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.05 «Санамлар, санамлар». «Наутилус Помпилиус».
16.35 Леонид Якубович «Тарих ғилдираги» телеўйинида.
17.20 «Оқ тўти» клуби.
18.10 Олтин серия. Георгий Вицин «Бальзаминовнинг уйланиши» комедиясида.
19.55 «Киноафиша».
20.00 «Время».
20.50 «Ника-98». Йил кинематографиясининг якунлари.

Мунажжимлар башорати

(20— 26 апрель)

ҚЎЙ (21 март — 20 апрель)
Сешанба ва пайшанба кунлари фойдали ҳамда қувончли янгиликлардан баҳраманд бўласиз. Жума куни бажараётган ишингизда таваккал қилиб кўришингиз мумкин. Шанба куни ғаройиб саргузаштлар кутилмоқда. Якшанба куни яхши харидлар қиласиз.

СИГИР (21 апрель — 21 май)
Ушбу ҳафтанинг бошида мўмайгина даромад қилиш имконияти пайдо бўлади. Чоршанба ва пайшанба кунлари энг қийин вазиятдан қутулиб кетасиз. Дам олиш кунлари хушхабар эшитиб, оила даврасида вақтингизни хушнуд ўтказишингиз кутилмоқда.

ЭГИЗАКЛАР (22 ай — 21 июнь)
Ҳафта муваффақиятли бошланади. Хусусан, душанба ва сешанба кунлари сизга омад кулиб боқади. Кейин эса саломатлигингиз билан боғлиқ муаммолар ва келишмовчиликлар юзага келади.

ҚИСҚИЧБАҚА (22 июнь — 23 июль)
Душанба кунги қувончли хабар кайфиятингизни кўтариб юборади. Сешанба куни ижод билан машғул бўлинг. Пайшанба куни иш жойингизда кичик кўнгилсизликлар кутилмоқда. Дам олиш кунлари ғаройиб саргузаштдан баҳраманд бўласиз.

АРСЛОН (24 июль — 23 август)
Душанба куни баракали меҳнат қилиб, сешанба ва чоршанба кунлари шахсий юмушлар билан шуғулланишни маслаҳат берамиз. Пайшанба ва жума кунлари кутилмаган кўнгилсиз муаммоларга дуч келишингиз эҳтимоли бор. Дам олиш кунларидан якшанба мазмунли ўтиб, кайфиятингиз яна яхшиланади.

ПАРИЗОД (24 август — 23 сентябрь)
Ҳафтанинг биринчи ярми давомида соғлиғингиз безовта қилади. Фақат пайшанба кунигина иш жойингизда муваффақиятга эришишингиз мумкин. Шанба куни қувончли хабар эшитасиз. Якшанба — спорт билан шуғулланиш учун қулай кундир.

ТАРОЗИ (24 сентябрь — 23 октябрь)
Душанба ва сешанба кунлари кўнгилсиз дақиқаларни бошингиздан кечирасиз. Бироқ пайшанба куни ажойиб саргузаштнинг гувоҳи бўлишингиз мумкин. Дам олиш кунлари уй юмушлари билан банд бўлиб, мазмунли дам олишни тавсия этамиз.

ЧАЁН (24 октябрь — 22 ноябрь)
Ушбу ҳафтанинг биринчи ярмида шахсий ҳаётингиз билан боғлиқ муаммоларни ҳал этинг. Пайшанба куни ишбилармонлик учрашуви кутилмоқда. Жума — омадли кундир. Ҳафтанинг охирида соғлиғингизни тиклашга алоҳида эътибор беринг.

ЁЙ (23 ноябрь — 21 декабрь)
Душанба куни алданиб қолишингиз мумкин, эҳтиёт бўлинг. Аммо чоршанба куни қувончли хабар кутилмоқда. Жума куни молиявий ютуққа эришасиз. Дам олиш кунлари бўлиб ўтадиган учрашувлар узоқ вақт ёдингизда қолади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22 декабрь — 20 январь)
Сешанба куни муҳим янгиликдан хабар топасиз. Сизнинг ижодий қобилиятингиз пайшанба куни намоён бўлади. Жума ва шанба кунлари ажойиб инсонлар билан мулоқотда бўласиз. Якшанба кунни хонандонингизда ўтказганингиз маъқул.

ҚОВҒА (21 январь — 19 февраль)
Душанба куни баракали меҳнат қиласиз. Чоршанба куни ижодий қобилиятингизни намоён этиш имконияти мавжуд. Пайшанба куни хушхабар эшитасиз. Дам олиш кунлари кўп меҳнат қилишингизга тўғри келади.

БАЛИҚ (20 февраль — 20 март)
Сешанба, пайшанба ва якшанба кунлар асаббузарлик ҳамда келишмовчиликлар билан ўтади. Белгилаган режаларни амалга ошириш учун душанба ва чоршанба қулайдир. Шанба куни янги орттирган танишингиз билан учрашув бўлиш эҳтимолдан ҳоли эмас.

Етмиш билан беллашганлар

ХАССОС ОЛИМ

Ўз шогирдларида илм-фан ва меҳнатга иштиёқ уйғота олган устозгина чинакам олим ҳисобланади. Биз муҳтарам устоз Шариф Юсуповни ана шундай меҳр-муҳаббатга сазовор инсонлардан деб биламиз. Шу бугунги кунда у киши ўзининг 70 ёшлик таваллуд кунларини нишонламоқдалар.

Олимнинг энг яхши инсоний фазилатларини санаб етиш қийин. Ўзининг бутун ҳаёти ва ижодий фаолиятини халқ маорифи тараққиётига бағишлади.

Шариф Юсупов 1928 йил Тошкентда туғилган. Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтининг ўзбек тили ва адабиёти факультетини, Ўзбекистон Фанлар академияси Алишер Навоий номли Адабиёт институти аспирантурасини тугатиб, 1968 йилда ҳозирги замон адабиёти бўйича номзодлик диссератациясини, 1990 йилда эса «Фурқат ва ўзбек маърифатпарварлик адабиёти» мавзуидаги докторлик диссертациясини ёқлади.

Фидойи инсон Ш. Юсупов меҳнат фаолиятини 1944 йилдан бошланғич рус гуруҳларида ўзбек тили ўқитувчиси сифатида бошлаган, 1946—55 йилларда ўрта мактабларнинг юқори синфларида она тили ва адабиётидан дарс берган. Айни вақтда 1946—48 йилларда Ўзбекистон радиоси мусиқий эшиттиришлар таҳририятида масъул муҳаррир, 1951—53 йилларда Фанлар Академияси Адабиёт институти Ҳозирги замон адабиёти бўлимида кичик илмий ходими вазифаларида ишлади. У 1956—62 йилларда «Ўзбекистон маданияти» (ҳозирги «Ўзбекистон адабиёти ва санъати») ҳафтаномасида адабиёт ва санъат бўлимини, 1962—70 йилларда «Ўзбекистон коммунисти» ойномасида фан ва маданият бўлимини, 1970—72 йилларда эса Ўзбек қомусида илмий-адабий назорат бўлимини бошқарди. Ш. Юсупов 1969 йилдан Тошкент Давлат университетининг журналистика факультетида ўриндошлик тариқасида ишлаб, «Публицистика жанрлари» назарий курси ҳамда «Газетада адабиёт ва санъат масалаларининг ёритилиши» ихтисосли курси бўйича маърузалар ўқиган ва амалий машғулотлар олиб борган. У 1973 йилдан ҳозирга қадар ўзбек филологияси факультетида доцент, 1992 йилдан эса профессор лавозимларида ишлаб келмоқда.

1951 йилдан бошлаб Ш. Юсупов танқидчи, адабиётшунос, санъатшунос ва журналист сифатида республика вақтли матбуотида мунтазам равишда қатнашиб келмоқда. Шу давр мобайнида унинг 250 дан ортиқ мақолалари, 10 та оригинал китоблари ва турли халқлар адабиётларидан таржима қилган ўндан ортиқ китоблари чоп этилган.

Ш. Юсупов 1951—75 йиллар оралиғида асосан ҳозирги замон адабиёти масалалари ва замондош ижодкорлар фаолиятини тадқиқ этиш билан шуғулланди.

Кейинги чорак аср мобайнида Ш. Юсупов миллий уйғониш даври ўзбек адабиёти вакиллари, биринчи навбатда, Зокиржон Фурқат меросини атрофлича ўрганиш ва янги давр талаблари асосида янгича талқин этишга асосий эътиборини қаратмоқда. Унинг Фурқат ҳаёти ва ижоди масалаларига бағишланган «Фурқат йўлларида» монографияси (1984), «Дўстлик калдирғочлари» рисоласи (1983), «Ўзбек маърифатпарварлик адабиёти ва Фуркат» ўқув қўлланмаси (1992), «Худоёрхон ва Фурқат» китоби (1995), унларча мақолалари янги маълумот ва хулосаларга бойлиги, муҳим назарий ва амалий муаммоларни ҳал этишга ҳаракат қилинганлиги билан эътиборга лойиқдир.

Шариф Юсупов адабиётшуносликдан ташқари санъат масалалари, йирик санъаткорлар ижоди билан ҳам ўн йиллар мобайнида шуғулланиб, «Санъаткорлик — фидойилик», «Санъаткор ва жамоатчилик», «Нафосат илми зарур» сингари умумлаштирувчи тадқиқотлар, Аброр Ҳидоятов, мулла Тўйчи Тошмуҳамедов, Шораҳим Шоумаров, Жўрахон Султонов, Маъмуржон Узоқов, Маъруфхўжа Баҳодиров, Муҳаммаджон Мирзаев, ака-ука Шожалиловлар, Фахриддин Умаров каби йирик санъаткорлар хусусида кўплаб қизиқарли мақолалар эълон қилдирди. Олимнинг қирқ йиллик меҳнати маҳсули бўлмиш «Санъат ва ҳайрат» номли салмоқли китоби яқиндагина босмадан чиқди.

Шариф Юсупов фаолиятида илмий-тадқиқий йўналишдан ташқари бадиий таржима ҳам алоҳида ўрин тутади. У Рабиндранат Тагор, Максим Горький, Юлиус Фучик, Александр Чаковский каби йирик санъаткорларнинг кенг кўламли асарларини, индонез адабиёти классиги Марах Руслининг «Севги фожиаси», машҳур нигер ёзувчиси Чинуа Ачебенинг «Вайроналик шундай бошланди» романларини ва бошқа бир неча китобларни ўзбекчалаштирган.

Устоз Шариф Юсупов ҳозирги кунда ҳам «Миллий уйғониш даври адабиёти» кафедрасининг етакчи профессори сифатида ўзбек филологияси ҳамда журналистика факультетларида назарий ҳамда ихтисосли курслар бўйича маърузалар ўқимоқда, амалий машғулотлар олиб бормоқда, аспирантлар, дипломантлар ва иқтидорли талабаларнинг илмий ишларига раҳбарлик қилмоқда.

Биз Шариф Юсуповнинг ҳамкасблари жонкуяр, фидойи инсон, мухтарам олимимизни 70 йиллик муборак ёши ва 50 йиллик илмий-педагогик фаолияти билан табриклаб, унга мустаҳкам соғлиқ, узоқ умр ва ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Омонулла МАДАЕВ,
филология фанлари номзоди, доцент,
Тожихон СОБИТОВА,
филология фанлари номзоди, доцент.

ФИДОЙИ ИНСОН

Ҳуқуқшунослик тизимида катта тажрибага эга бўлган, республикамизда қонун устиворлигини таъминлаш, юртимизда адолат тантанаси учун бор куч-ғайратини бахшида этган Неъматжон Иброҳимов кўпчиликка устоз, маслаҳатгўй бўлиб кексалик гаштини сураётган пиру бадавлат инсонлардан бири.

Н.Иброҳимов 1928 йил 1 майда Ўзган шаҳрида колхозчи оиласида туғилди.

Оловли уруш йилларида ёш Неъматжон акаларини фронтга жўнатиб, ўзи колхозда табелчи, котиб, ҳисобчи бўлиб ишлади, қайси иш топширилса шуни сидқидилдан бажариб акаларининг ўрнини билинтирмай оила қорига яраша ҳаракат қилди. Ўша даврда Неъматжоннинг бирдан-бир орзуси ҳуқуқшунос бўлиш эди. «Интилганга толе ёр» деган шу бўлса керак, унинг орзуси ушалди.

1950 йилда Тошкент давлат ҳуқуқшунослик институтини битириб олий маълумотга эга бўлди. Ўзининг танлаган касбига садоқати, тинимсиз изланиши, халқ олдида ҳам касбдошлари орасида ҳам катта обрў, ишонч орттирганлиги уни ҳуқуқшунослик тизимининг пиллапояларига олиб чиқди.

1950-1956 йилларда туман прокуратураларида терговчи, Андижон тумани прокурорининг ёрдамчиси, Ойим тумани прокурори, Андижон вилояти прокуратурасида бош терговчи, тергов бўлимининг прокурори вазифаларида ишлади.

1956 йилдан 1969 йилгача Ўзбекистон Республикаси прокуратурасида муҳим ишлар бўйича терговчи бўлиб фаолият кўрсатди. Шу даврларда Неъматжон Иброҳимов терговчилик маҳоратини, бу борада катта тажриба орттирганлигини намоён қилди. Бир неча ўнлаб оғир ва хавфли жиноий ишлар устидан тергов олиб бориб, жиноятчиларни фош этди ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари орасида катта ҳурматга сазовор бўлди.

1970 йилнинг сентябрида Н.Иброҳимов Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тергов бошқармасига бошлиқ этиб, кейинчалик эса Ички ишлар вазирининг муовини этиб тайинланди ва 1983 йил 30 июнида Ички ишлар вазири лавозимига тайинланди.

Учинчи даражали давлат адлия маслаҳатчиси, милиция генерал-майори Неъматжон Иброҳимовнинг юртимиз осойишталиги қонунбузарлик ва жиноятчиликларга қарши кураш йўлидаги барча хизматлари ҳукумат томонидан юксак баҳоланиб, тақдирланди.

- Орден медаллар тақилган костюмни елкага осишга, «Фахрий ёрлиқ»лари, ташаккурномалар ҳамда миннатдорчилик хатларини-табрикномалар солинган папкани қўлтиқлашга бугун кучи етмасов - деб ҳазиллашиб туради дўстлари.

Дарҳақиқат, Неъматжон акани фидокорона меҳнати тинимсиз изланиши ва мевасини берган.

Ёшларнинг яқин маслаҳатгўйи ва устози Неъматжон Иброҳимов 1996 йилдан буён кексалик гаштини сураётган бўлса ҳам, Ички ишлар вазирлиги фахрийларининг ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилик марказининг фаол аъзоси сифатида Марказ ишида мунтазам иштирок этиб ёшларга ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Пиру бадавлат ота, меҳрибон бобо, ҳақиқий мураббий Неъматжон Иброҳимов фарзандларини ҳам, набираларини ҳам ростгўйликка, ватанпарварликка, поклик ва ҳалолликка ундаб тарбиялади. Бугун эса худди ўша ўзи эккан дарахтларнинг берган ҳосилидан мамнунлиги кўзига нур, белига қувват бериб турибди, десак муболаға бўлмаса керак.

Биз ҳам шу ўринда сермаҳсул умр соҳибига етмишинчи баҳорингиз қутлуғ бўлсин! Бундан буён ҳам кўзингиздан нур, белингиздан қувват кетмасин. Оилангиз, яқинларингиз, дўсту ёрларингиз бахтига доим омон бўлинг! деб тилак билдирамиз.

Отамурод МУҲАММАДИЕВ,
Халқаро Шароф Рашидов фонди кенгаши раиси ўринбосари-фонд директори.
Шуҳрат АЛИМАТОВ,
«Адолат»нинг махсус мухбири.

Ватанни севмоқ иймондандир

ЙИГИТЛИК БУРЧИ

Курраи заминда турфа давлатлар кўп, лекин инсоннинг туққан онаси битта бўлганидек, Ўзбекистон ҳам ягонадир. Мустақиллигимиз эълон қилингач, Ватаннинг қадри янада ортди. Биз она Ўзбекистонимиз истиқлолини, унинг шаън-шавкатини ҳимоя қилишни, керак бўлса жонимизни ҳам фидо қилишдек чин инсоний фазилатларни Тўмарис, Широқ, Жалолиддин Мангуберди, соҳибқирон бобомиз Амир Темур каби авлод-аждодларимиздан мерос қилиб олишимиз даркор.

Мустақил давлатимизнинг мудофаа қудрати қанчалик мустаҳкамланиб борса, ҳаётимиз шунча осойишта ва фаровон бўлиб боради. Армиямиз, қуролли кучларимиз мамлакатимиз хавфсизлигининг муҳим кафолатидир. Йигитларимиз бугунги кунда ўз юртининг миллий армиясини тўлдириб, Ватанни қўриқлашмоқда. Мўътабар ва азиз Ватанни қўриқлаш энг муқаддас бурч эканини ёшларимизга сингдириш, юрт тинчлигини таъминлаш йигитларнинг қўлида эканини тушунтириш бугунги кундаги фаолиятимизнинг асосини ташкил этади.

Вазирлар Маҳкамасининг «Ҳарбий ва муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган шахсларни қуролли кучлар, чегара ва ички қўшинлар сафларидан заҳирага бўшатиш ва фуқароларни муддатли ҳарбий ва муқобил хизматга навбатдаги чақириш тўғрисида»ги қарори чиққач, Собир Раҳимов тумани мудофаа ишлари бўлими одатдагидан ҳам гавжум бўлиб қолди.

Чақириқ масаласи дастлаб туман ҳокимияти йиғилишида прокуратура, ички ишлар бошқармаси, «Маҳалла» ва «Камолот» жамғармалари, жамоатчилик ташкилотлари вакиллари иштирокида муҳокама қилинди, уни муваффақиятли ўтказиш тадбирлари белгиланди.

Туманимиз ҳудудидаги 80 дан зиёд маҳалла оқсоқоллари ҳам айни кунларда чақириқ ишларига яқиндан ёрдам бериб келяптилар. Жойларда ҳуқуқшунослар, фахрий жангчилар иштирокида тез-тез ўтказиладиган учрашувларда ёшларда бурч, ғурур туйғуларини тарбиялашга, ҳарбий хизматнинг туб моҳиятини англаб етишларига ёрдам беряптилар. Мен айниқса «Аллон» маҳалласи оқсоқоли Ботир Қодиров, Абдулла Қодирий номли маҳалла оқсоқоли Шукур Сатторовларнинг ташкилотчилик фаолиятларини алоҳида таъкидламоқчиман. Туман мудофаа бўлими қошида «Ватанпарварлар» мактаби мунтазам ишлаб турибди. Йигитлар 4-5 ой давомида ҳайдовчилик, радио-алоқачи, парашютчи касбларини ўрганиб хизматга шай туришади. Яқин орада мард саркарда генерал Собир Раҳимов музейини ташкил этишга қарор қилдик.

Чегара қўшинларида хизматни ўтаб, Ватан сарҳадларини ҳимоя қилиш жуда масъулиятли вазифа ҳисобланади. Яқинда бўлиб ўтган учрашувда Термиз чегара бўлинмасида йигитлик бурчини шараф билан ўтаб қайтган собиқ аскар Фаррух Тошпўлатов бўлажак аскарларга ҳарбий хизматнинг катта синов, сабот-матонат мактаби эканини сўзлаб берди. Ички қўшинлар сафида хизмат қилган, ҳозир ўз севимли касбида меҳнат қилаётган Ҳусниддин Қаҳҳоров ҳам аскарлик ҳаётидаги ибратли таассуротлари билан ўртоқлашди. Вилоятдан ҳарбий хизматга чақирилувчилар билан учрашувга йиғилган йигитларга туманимиз ишлаб чиқариш корхоналари ўз совғаларини тақдим этдилар.

Айниқса, йигитларни ҳарбий хизматга кузатиш маросимлари ватанпарварлик туйғуларини жўштиради. Жасорат тимсолига айланиб қолган генерал Собир Раҳимов ҳайкали олдида ўтадиган тантаналарга уруш ва меҳнат фахрийлари, ҳарбий хизматчилар ва ота-оналарни таклиф этамиз. Улар ёшларга энг эзгу тилакларини билдиришади, йигитларнинг ой бориб, омон қайтишларига фотиҳа беришади. Бу борада туман ҳокими муовини, чақириқ комиссияси раиси Шавкат Пўлатовнинг кўп йиллик тажрибаси, яқиндан ёрдами ҳамиша қўл келяпти.

«Ватанни севмоқ — иймондандир», дейилади Ҳадиси шарифларимизда. Шу азиз Ватанимизни севиш, унга муносиб иймон-эътиқодли фарзанд бўлиш бахти ҳар бир йигитга насиб этсин.

Тўлқин АҲМЕДОВ,
Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани мудофаа ишлари бўлими бошлиғи, полковник.

Оила сири

Ота-боболаримиз: «Ёмон гапни тилингга олма, яхши гапга ҳам, ёмон гапга ҳам фаришталар омин деб туради», деб ўгит бериб келишган. Қуйида эътиборингизга ҳавола қилинаётган бир фожиа тарихини ўқиб, бу гаплар бежиз айтилмаганига гувоҳ бўласиз.

Фарзандларимиз бизнинг сўзимиздан, ишимиздан улгу олади, тарбия топади. Шундай экан, уларнинг ҳузурида ҳар бир гапни ўйлаб сўзламоғимиз лозим.

ЧОХ

(Бўлган воқеа)

... Жиққа ҳўл бўлиб кетган Тошбиби шўрлик ҳамон лойқа сув аралаш қум тўла сатилни пешмапеш тортарди. Сатилни бўшатиб, кўзларини очирмаётган шўр терларини артаркан, ўзи томон яқинлашаётган ёвуз ўлим шарпасини сезмасди. Бўш сатилни тушираркан, қудуққа ҳам ўлим сояси тушаётганини кўрмасди. Қизиқки, шарпа нақадар баҳайбат бўлса, шу қадар шакл-шамойилсиз, сас-сиз-садосиз бўлиб, жазирамадаги аёлни ёндирар, соядаги эрни баттар жунжиктирарди.

... Холдан тояётган аёл бир муддат нафасини ростлар экан, нафас ростлаши-ороми узоққа чўзилмаслигини биларди. Дарҳақиқат, ишлаб чарчамайдиган, қаҳрли, қорувли эр (Тошмирза) бир зумда сатилни тўлдирар, тўлдирган асно арқонни силтарди. Аёл бир муддат имилласа, одатдагидек: «Ўв, тинчиб қолдингми, бўл тез-тез, сўяман, қонингни ичаман!» — деб бақирарди.

Тошбиби эри биринчи марта шундай сўкканида жуда хафа бўлган, қўрққан эди. Бора-бора кўникди. Кейин ўзиям ўрганиб қолди.

Шунчаликки, неча йил зор бўлиб, тилаб олган ўғли Тошқулга ҳам шу сўзларни айтиб пўписа қиладиган бўлди. Кичкина Тошқул аввалига эрхотиннинг-ота-онасининг бу пўписа, ўдағайлашларидан қўрқмади. Аммо кейин... Кейин отасининг хўроз, қўзичоқ, қўй сўйганда хўрознинг жонжаҳди билан қақағлаши, қўзичоқнинг юм-юм йиғлашини, қўйнинг оёқларини типирлатишини, хириллашини кўриб... қўрқиб кетди... Ва шу-шу бирор шўхлик ва харҳаша қилганида «Овозингни ўчир! Хозир тинчитиб қўяман, сўйиб ташлайман!» десалар дарҳол қўрқиб нафаси ичга тушиб қоладиган, «овози ўчадиган» бўлди. Сал улғайиб билсаки, отаси онасини ҳам шундай қўрқитаркан! Неча марта ўзи кўрди, ахир қаттиқ қарғанаётган онасининг бу қудратли кўзлардан кейин бирдан нафаси ичига тушиб жим бўлиб қолганини... Қўрқоқ бўлиб қолган. Тошқул даҳшатли: «сўйиб ташлаш»нинг моҳиятини англамаса-да, қўрқинчни тушуниб борди. Бироқ, ажабки, икки яшар укаси Шербекни қўрқитиш учун Тошқул шу сўзларни айтиб, ҳарчанд уринмасин, Шербек қўрқмади, қайтанга жилмайди. Пичоқ кўрсатганида ҳатто қиқирлаб кулди...

... Бироз нафас ростлаб, жиндай ором олган Тошбиби бўш сатилни қудуққа тушираркан, ўғли Шербекнинг биғиллаб йиғлагани қулоғига чалингандек бўлди. Тўхтаб қулоқ солди. Шербек чириллаб йиғларди. Кўкраги ийиб кетганидан билдики, ўғилчаси очқаган. Кира солиб бирров эмизиб чиқсамикан?

Тошбиби иккиланди. Иккиланиш узоққа чўзилмади. Қудуқдаги эрининг «Ўв-в, намунча имиллайсан, сатилни тушир! Ҳей ҳалажи!» — деган гапини эшитиб шошиб қолди. Сатилни туширди. «Шунча ишласа ҳам халажи, деди-я!» Аччиғи чиқа бошлаган Тошбиби нарироқда ўйнаб ўтирган Тошқулга жаҳлланиб қичқирди: «Бор, ановини тинчит, овозини ўчир!»

Ўзича ўйнаб ўтирган Тошқул онасининг ногаҳонда бақириб қолганидан чўчиб кетди. Укасининг чириллаганини у ҳам эшитганди, аммо индамай қўя қолганди. Чунки чириллаб йиғладими, Шербекни кўндириш қийин. Онаси эмизиб, зўрга кўндиради-ю! Тошқул онасига жовдиради: «Кўнмайди унингиз!» Онаси эшитмади. Баттар жаҳлланди. «Тинчит анавини деяпман!?» Тошқул агар укасини тинчитолмаса калтак ейиши аниқлигини ҳис қилди. Бироқ, кўнмайди-да у. Тошқул ҳам отасига ўхшаб, неча марта «сўяман, овозингни ўчир» десаям укаси сира қўрқмаган. Йиғлайверган. Пичоқ тираганда эса қиқир-қиқир кулган...

Тошқул уйга чопди. Кира солиб бешикни тебратди, укаси кўнмади. Говрапўшни суриб, чақалоқ юзини очганди, гўдак-Шербек йиғидан тўхтади. Бироқ сал ўтмай юзини очган онаси эмаслигини билиб, баттар йиғлай кетди.

Тошқул шошиб қолди. Нима қилишини билмай, бир муддат укасига қўшилиб йиғлади. Кейин ҳализамон онаси қириб келиши, «Ҳалиям тинчитмадингми?» деб уришишини (балки урар?) ўйлаб, баттар шошди. Чақалоқ авжга чиқди. Тошқул у ёқ-бу ёққа жовдираб аланглаfor, кўзи катта пичоққа тушди ва қувониб кетди.

... Ҳимоясиз, қўл-оёғи маҳкам боғланган чақалоқ тиғ теккан заҳоти қиқир-қиқир кулди, кейин биғиллади, кейин қаттиқ чинқирди. Бетиним чинқирган сари қотил уни тезроқ тинчитишга, овозини тезроқ ўчиришга уринарди. Бечора гўдак хириллаб-хириллаб тинчиб қолгунча (қийналиб жон бергунча) ҳаммаёғи қип-қизил қон бўлиб кетган Тошқул ташқарига отилди...

...Лойқа сув аралаш қум тўла сўнгги сатилни сўнгги кучи билан тортаётган Тошбиби ҳозир эрининг қотилига айланишини билмасди. У чарчаган, толган, очиққан эди. Кўзлари юмилиб борарди... ўғлининг ёнига келиб, ғалати қараб турганини сезсада бепарволиқ ва толғин овозда «Тинчитдингми, болам» — деди.

«Тинчитдим!» — деди ўғил жиндай титраб. «Пичоқни нима қилай?!» «Нима-а-а? Она шўрликнинг кўзлари ярқ этиб очилиб кетди ва ўгирилиб ҳамма ёғи қон ўғлини, қўлидаги қонли пичоқни кўриб «А-а, а-а, а-а! — деганича чалқанча гурсиллаб қулади...

... Ёвуз ўлим қум тўла сотилга айланди ва Тошмирза шўрликка ҳам чанг солди...

Боши айланибми, кўзи тинибми, йиқилган Тошбиби туришга уринди, туролмади, гандираклаб эмаклай-эмаклай не машаққат, не бир алфозда ниҳоят оёқланди. Оёқ ости ҳамон лопилларди.»Шержо-он-он, Шер-р... Ше-ер-р-жо-он! Жо-о-он».

Тошбибининг кўзларидан ўт чиқиб кетди, қаердир жизиллаб куйди...

Тошқулгина ҳали-ҳамон ўзига келмади, у ҳам хушсиз етарди.

Ўзига келган онаизор қип-қизил қонга бўялган-аллақачон «тинчиб қолган» жажжи мурда — Шербекни кўриб ноаён чоҳ сари гурсиллаб қулади...

Хонада бир заифу бир заифанинг кўзлари очиқ қолди.

«Би-р-р терла-аб чой ичса-ак»ни орзу қилган сувдаги ташна Тошмирза ҳам «тинчиди» — ўзи қазиган чоҳда қолди...

Укаси, отасини, онасини ўзи билмай, англамай ўлдирган, бир вақтнинг ўзида укасиз, ота-онасиз қолган ургутлик бола (бола деймиз-да, 6 дан энди ошган Тошқулгина) ҳол-ҳолатини улғайганда, улғайгандан кейингина азобини мен айтмай...

Ўрол ЎЗБЕК.

• Табиат ва инсон

ДОИМИЙ ИШ

Ўзбекистон Республикаси Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси томонидан икки босқичдан иборат «Тоза ҳаво» тадбири ишлаб чиқилди ва жойларда амалга оширила бошланди.

Биринчи босқичи 10 апрелдан 10 майга қадар, иккинчи босқичи эса 10 августдан 10 сентябрга қадар давом этадиган мазкур тадбир атмосфера ҳавосини автомобиллардан чиқадиган заҳарли моддалар таъсиридан ҳимоя қилишга қаратилган.

Маълумки, автомобиль транспорти бошқа турдаги транспорт воситалари ичида энг кўп заҳарли газлар чиқаради. Бу эса атроф-муҳитга ҳамда кишилар саломатлигига жиддий салбий таъсир кўрсатади.

«Тоза ҳаво» тадбири ойлигида туманимиз миқёсида ишни барча турдаги автомобилларни қатъий равишда техник кўрикдан ўтказишдан бошладик. Шуни таъкидлаш лозимки, бунда биз ДАН ходимлари билан доимий ҳамкорлик ўрнатганмиз.

Бундан ташқари аҳоли ўртасида олиб бораётган кенг кўламдаги ташвиқот-тушунтириш ишларимизни кучайтирдик.

Ўлкамизда ўзининг жозибали ҳусн-таровати билан баҳор кезмоқда. Ҳар йилдагидек бу йил ҳам кўкаламзорлаштириш ишларига, хусусан, бўш ерларга ниҳоллар ўтказишга бош-қош бўлаяпмиз.

Ўз олдимизга қўйган экологияни муҳофаза қилишдек устувор вазифани бажариш доимий иш ва шу билан биргаликда бу иш ҳаммамиздан улкан масъулият талаб қилади.

Равшан ҲАЙДАРОВ,
Тошкент вилояти, Юқори Чирчиқ тумани табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раиси.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

«Адолат» газетаси жамоаси Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг раиси, Олий Мажлис депутати Абдулла Ориповга падари бузруквори

Ориф ота УБАЙДУЛЛАЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Адолат

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

ҲОМИЙ: Ўзбекистон Республикаси «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Ҳалим БОБОЕВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Акмал ҚОСИМОВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Акбархўжа РАҲИМОВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Рустам ҚОСИМОВ.

Мулоқот учун телефонлар:
Қабулхона — 133-41-89.
Котибият — 136-55-64.
Эълонлар бўлими: 136-55-96.

Навбатчи — Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Буюртма Г— 011164, ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди.

• Мақолада келтирилган факт ва рақамлар учун фақат муаллифлар жавоб берадилар.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти — 21.00.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси-32.